

Voorjaarsnota 2008

De Voorjaarsnota is de eerste tussenrapportage van dit jaar. De Voorjaarsnota geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van de door Provinciale Staten vastgestelde begroting voor het jaar 2008.

Leeswijzer

De indeling van de Voorjaarsnota 2008 volgt de nieuwe begrotingsstructuur. Dat wil zeggen dat er naast de themadoelstellingen gerapporteerd wordt over de programma-onderdelen, de Speerpunten en het p-MJP.

Als eerste wordt van ieder thema uit de programmabegroting 2008 een inhoudelijke stand van zaken gegeven van de themadoelstellingen 2007-2011 en de daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008.

Als tweede wordt aan het eind van ieder thema per programma-ondereel gerapporteerd of sprake is van afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze afwijkingen kunnen inhoudelijk (bepaalde doelstellingen worden niet gehaald, projecten gaan niet door of zijn vertraagd etc.) of financieel (er zijn knelpunten ontstaan, middelen zullen niet worden besteed etc.) van aard zijn. Eventuele negatieve uitputtingspercentages worden veroorzaakt door positieve ontwikkelingsverschillen.

Als derde wordt gerapporteerd over de Speerpunten uit de programmabegroting 2008. Per speerpunt wordt een inhoudelijke stand van zaken gegeven van de Speerpunt-doelstellingen en de daarbij behorende activiteiten voor 2008. Aan het eind van ieder speerpunt wordt gerapporteerd over de (eventuele) financiële afwijkingen.

Als vierde wordt gerapporteerd over het p-MJP. Per p-MJP-thema wordt een inhoudelijke stand van zaken gegeven van de p-MJP-doelstellingen en de daarbij behorende activiteiten voor 2008. Aan het eind van het p-MJP onderdeel wordt per programma-onderdeel gerapporteerd over de (eventuele) financiële afwijkingen.

Als bijlagen zijn meegestuurd 'de actualisatie van het PMIT' en 'Speerpunten en capaciteitsvraagstukken, een tussenstand'.

1. Jongeren

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. Alle Flevolandse jongeren beschikken in 2010 over een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De omvang en de samenstelling van de problematiek van de aansluiting op de arbeidsmarkt in Flevoland is samen met de partners vastgesteld en beschreven;
Samen met betrokken partners is een sluitende aanpak opgesteld, zo mogelijk vergezeld van een uitvoeringsconvenant. In dit uitvoeringsconvenant zal onder andere de rol van de provincie zijn bepaald

2. De provincie verbetert de aansluiting tussen het Flevolandse beroepsonderwijs en de Flevolandse arbeidsmarkt;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De afstemming van het onderwijsaanbod op de vraag naar personeel is regelmatig een agendapunt en bespreekpunt van de daarvoor verantwoordelijke partijen;
Er is een transferpunt ingesteld, dat fungeert als online-stagebank en plek waar uitwisseling arbeidsmarkt-onderwijs plaatsvindt;
Door stimulering door de provincie is er minstens één nieuw project gerealiseerd naar analogie van het succesvolle project FlevoTalent Junior;

Inhoudelijke stand van zaken

Door het projectbureau PPA is in samenwerking met diverse partijen een stagenota opgesteld om deze problematiek in kaart te brengen. Samen met de betrokken partners is voorzien in een sluitende aanpak met een prioriteit op de stages voor MBO-leerlingen niveau 1 en 2, en voor de allochtone leerlingen in algemene zin.

De afstemming van het onderwijsaanbod en de vraag naar personeel wordt geregeld besproken in het PPA. Het thema is slechts een onderdeel van de agendasetting van het PPA. Daarom is er in de stagenota voorzien in het instellen van een stagestuurgroep, die dit onderwerp nadrukkelijk onder de aandacht zal brengen en zal bespreken met de diverse betrokken partijen.
De projecten Flevotalent en Flevotalent Junior behalen hun successen mede op basis van de database achter de website "Flevotalent". Op deze database voeren werkgevers hun stages in en presenteren stagiaires zich op zoek naar een passende stage. Deze database is in Flevoland "het transferpunt" dat fungeert als online-stagebank een plek waar uitwisseling arbeidsmarkt-onderwijs plaatsvindt. De opzet van deze database is op een landelijke presentatie met enthousiasme ontvangen door de projectdirectie Leren en Werken.
Het project Flevotalent Junior staat op de nominatie als structurele voorziening overgenomen te worden door gemeenten en het Regionaal Meld en Coördinatiecentrum voor de leerplicht (RMC), in de huidige samenstelling voor een looptijd van minimaal 4 jaar. Het is mede dankzij de stimulerende houding van de provincie dat deze ontwikkeling plaatsvindt.

De provinciale organisatie heeft 15 stageplaatsen verzorgd en de Flevolandse (semi)overheid heeft een aanbod van 150 stageplekken tot stand gebracht;
Het beschikbaar stellen van stages en leerwerkplekken is bij aanbestedingen door de provincie - boven een nader vast te stellen drempelbedrag - meegenomen in de vorm van sociale voorwaarden/prestatieafspraken;
In klas 2 van het voortgezet onderwijs zijn jongeren adequaat geïnformeerd ten aanzien van hun beroepskeuze.

Er zijn in 2008 11 MBO stagiaires en 7 HBO/WO stagiaires geplaatst op verschillende afdelingen binnen de provinciale organisatie. Daarnaast zijn nog 10 vacatures voor stageplekken die nog ingevuld kunnen worden. Bij het ROC Flevoland zijn 7 MBO stagiaires werkzaam.
Tot dusver hebben er in 2008 geen aanbestedingen plaatsgevonden waarbij er afspraken gemaakt zijn over het beschikbaar stellen van stages en leerwerkplekken.
In de eerdergenoemde stagenota is voorzien in een uitgebreid scala aan beroepskeuzevoorlichting aan leerlingen in de diverse soorten onderwijs, passend bij hun niveau en de richting van dat onderwijs. Een voorbeeld daarvan is: Kies-je-Beroep Flevoland breed (met een specifieke benadering van jongeren in de leeftijd 10-12, 13-15 en 16-18 jaar). Andere voorbeelden zijn de VMBO-carrousel Zorg en de VMBO-carrousel Techniek.

3. De provincie voorkomt het ontstaan van wachtlijsten in de jeugdzorg door middel van bevordering van preventieve maatregelen om de instroom naar zorg terug te brengen;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
Er is een verbeterde aansluiting tussen het lokaal jeugdbeleid, het onderwijs en de jeugdzorg, justitie en gezondheidszorg (GAAF). Het programma GAAF is "geschakeld" aan het landelijk beleidskader Jeugd en Gezin en wordt ingebracht bij de vorming van de centra voor jeugd en gezin in de gemeenten;

Per 1 maart 2008 wachten 90 jongeren langer dan negen weken op jeugdzorg. Dit zijn jongeren die geen enkele vorm van jeugdzorg ontvangen.				
Wachtend op zorg	Wet	t/m 4 weken	5 t/m 9 weken	Langer dan 9 weken
1 maart 2008	GGZ	2	2	1
	JJI	6	6	3
	WJZ	31	48	86

	<p>Het beschikbaar komen van huisvestingsmogelijkheden voor oudere jeugd in de jeugdzorg kan de door- en uitstroom bevorderen. De Jeugdzorgaanbieders hebben informatie aangeleverd m.b.t. de structurele behoefte aan jongerenhuisvesting. Met de woningcorporaties worden op basis hiervan afspraken gemaakt om structureel in deze behoefte te voorzien.</p> <p>Met de gezamenlijke gemeenten is begin februari 2008 afgesproken dat zij in beeld brengen welk voorliggend jeugdzorgaanbod nu feitelijk beschikbaar is. Bureau Jeugdzorg heeft een nadere specificatie aangeleverd van het voorliggend aanbod dat gemist wordt, als gevolg waarvan zij terechte, maar onnodige indicaties afgeeft. De Zorgaanbieders hebben in aansluiting hierop aangegeven welk aanbod in het voorliggende veld nodig is om de uit- en doorstroom te bevorderen. Bovendien ontwikkelen zij, in samenspraak met het onderwijs, diverse initiatieven om de zorg aan jeugdigen eerder en adequater beschikbaar te stellen.</p>
<p>Het Elektronisch Kinddossier (EKD) is eenduidig ingevoerd en er is een uniforme verwijsindex;</p>	<p>Met de gezamenlijke gemeenten is een invoeringsplan afgesproken dat er in voorziet dat in 2008 de verwijsindex provinciebreed is ingevoerd.</p> <p>De landelijke invoering van het EKD is door het Rijk vooralsnog beperkt tot de jeugdgezondheidszorg</p>
<p>Op basis van de evaluatie eind 2007 is er een besluit genomen over de voortzetting van het Project Leef met Stijl (sociale emotionele vaardigheden voor jongeren);</p>	<p>De evaluatie van het project Leef met stijl is nog niet afgerond. Het Kohnstamm Instituut rondt haar onderzoek naar de resultaten van het project af in mei.</p> <p>De werkgroep Leef met Stijl legt de eindrapportage met aanbevelingen vervolgens voor aan de Commissie Samenleving, zodat die daar in de vergadering van juni kennis van kan nemen.</p>
<p>Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hebben per kwartaal informatie ontvangen over vraag naar en aanbod van de jeugdzorg en hebben op basis daarvan kunnen (bij)sturen in de balans tussen vraag en aanbod.</p>	<p>Per kwartaal wordt de Commissie Samenleving middels een memo op de hoogte gebracht rond de ontwikkelingen van de wachtlijst. De wachtlijst is een weergave van de zorgvragen waarop niet binnen 9 weken (in 2007 13 weken) een zorgaanbod voor beschikbaar is.</p> <p>Aan Bureau Jeugdzorg wordt voorafgaande aan elke subsidietoekenning een advies over de te besteden middelen gevraagd op basis van de ontwikkeling/verschuiving van de vraag. Voor 2008 is op basis van deze analyse de subsidie voor jeugdzorg verdeeld. Voor het subsidiejaar 2009 wordt nu door BJZ een advies gemaakt, welke voor 15 juni bij de provincie wordt ingeleverd.</p>
<p>4. De provincie biedt jongeren meer kansen om via sport en cultuur in de samenleving te participeren; De daarvan afgeleide doelstelling voor 2008 Voor uitwerking, zie Thema Flevolandse Samenleving programmaonderdelen Sport en Cultuur.</p>	<p>Zie thema Flevolandse Samenleving</p>

<p>5. De provincie wil een volledige onderwijskolom in de provincie.</p>	
<p>De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008</p>	
<p>Flevoland heeft bewaakt dat uitvoering is gegeven aan de afspraken van het Convenant Hoger Onderwijs door alle betrokkenen;</p>	<p>Uitvoering van de afspraken in het Convenant met alle betrokken partijen loopt gestaag. In juni 2008 zal een Bestuurlijk Overleg met de convenantpartijen worden gevoerd.</p>
<p>Er is uitbreiding van (hoger) onderwijs in Flevoland gerealiseerd, door sluitende afspraken over de komst van een aantal nieuwe studierichtingen van Windesheim in Flevoland en de start van Dutch Health School Almere;</p>	<p>In 2008 toegevoegde opleidingen: In Almere: - opleiding Information Engineering van de HvA met ca. 600 studenten in het studiejaar 2007/2008; - de Business School Almere (BSA) van de HvA die dit studiejaar gestart is met de opleiding Ondernemen Innovatie en Techniek met 26 studenten; een minor Ondernemerschap Onderzoek en Beleid aan. - formele start van de de Health School Almere in April 2008. In Lelystad is met ingang van dit studiejaar 2007/2008 door de Hogeschool Windesheim een 2-tal opleidingen aangeboden. - de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening met ca. 22 studenten - een duale retailopleiding, de Retailacademy met ca. 12 studenten.</p> <p>Te verwachten opleidingen in 2008/2009: - De HvA wil in het kader van de Business School Almere een voltijdse retailopleiding in Almere starten, de opleiding Small Business and Retailmanagement. Voor het studiejaar 2009/2010 is het voornemen om de opleiding Toegepaste Psychologie te starten. Het Instituut IIE van de HvA heeft plannen om een master 'Digital Life' te starten. De Hogeschool Windesheim is voornemens om m.i.v. volgend studiejaar in Lelystad de duale opleiding Verpleegkunde, en de opleidingen Commerciële economie, Management economie en recht, Logistiek en economie en Personeel en arbeid aan te bieden. - De Hogeschool Windesheim is voorts voornemens om in samenwerking met Stichting Bouwtalent m.i.v. september 2008 een duale opleiding Bouwkunde in Lelystad te starten. - De Aeresgroep wil m.i.v. het komend studiejaar de opleiding Agribusiness in Almere starten. - In het kader van het Convenant Hoger Onderwijs wordt thans het overleg gevoerd over een te ontwikkelen hoger onderwijsaanbod door Windesheim in Almere.</p>
<p>Stimulering en onderhandeling door de provincie heeft de komst van een universiteit in Flevoland een stap dichterbij gebracht.</p>	<p>De Provincie heeft begin 2008 overleg gevoerd met UTwente over aanbod wetenschappelijk onderzoek in aansluiting op bedrijvenclusters in Flevoland. De Provincie zal voor de zomer een conferentie organiseren om de ideeën rond de Universiteit Flevoland verder tot ontwikkeling te brengen.</p>

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
1.1	Jeugdzorg(Programmaonderdeel 7.1)	33.519	98%	Geen	Geen
1.2	Jongerenbeleid(Programmaonderdeel 7.2)	975	22%	Geen	Geen
1.3	Onderwijs(Programmaonderdeel 7.3)	217	42%	Geen	Geen

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

2. Verkeer van mensen, producten en diensten

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. Ontsluiting Flevoland;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De provincie heeft door lobbyactiviteiten bevorderd dat het Rijk onherroepelijke voortgangsbesluiten heeft genomen met betrekking tot de externe ontsluiting van de provincie Flevoland, zoals genoemd in het Omgevingsplan en de nota Mobiliteit Flevoland.

Betere vervoersinfrastructuur binnen Flevoland;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De voor 2008 geplande activiteiten in het kader van de aanleg van de N23 Lelystad – Dronten zijn uitgevoerd;
Er is inzicht in de ruimtelijke, financiële en uitvoeringsaspecten van de verdubbeling van de Gooiseweg in relatie tot de ontwikkeling van de luchthaven. Eventueel in combinatie met de aanleg van een econduct (OostvaardersWold);

Inhoudelijke stand van zaken

In het kader van Randstad Urgent zijn met de Minister van V&W onherroepelijke afspraken gemaakt m.b.t. de Planstudie Weg A9-A1-A6 en mbt de Planstudie OV-SAAL (Flevolijn)
Op 20 maart 2008 heeft het kabinet een besluit genomen over de uitbreiding van het spoor tussen Lelystad en Schiphol (planstudie OV-SAAL). Zo wordt de Flevolijn verdubbeld tussen Muziekwijk en Centrum en tussen Buiten en Oostvaarders. Ook op de Zuidas van Amsterdam vindt spooruitbreiding plaats. Gestreefd wordt naar realisatie voor 2013. Tevens is besloten een planstudie te starten naar de noodzakelijke maatregelen op de langere termijn (2020 en 2030). In deze planstudie zal ook aandacht worden gegeven aan de IJmeerverbinding.
Het rijk heeft een maand meer tijd nodig om de MER/Trajectnota voor de Planstudie weg SAA (A6/A1/A9/A10-oost) af te ronden. Verwachte oplevering is nu mei 2008.
Provincies Overijssel en Flevoland zijn in gesprek met het rijk om voor het traject N50 tussen Emmeloord en Hattenerbroek tot een mogelijke opwaardering en capaciteitsuitbreiding te komen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van beschikbare gelden en de gelden voor Flevoland vanuit het Zuiderzeelijn-transitiepakket.
Het gezamenlijk project van rijk en regio over de stedelijke bereikbaarheid van Almere is door het rijk als verkenning in het MIRT opgenomen.

Project verloopt conform planning.
De verkenning van het project is medio maart 2008 opgestart.

Er is inzicht in de benodigde de capaciteit van de stadsautowegen in relatie met de schaalsprong Almere;
Er zijn parallelwegen langs de Hanzeweg (Dronten-Roggebotsluis) aangelegd.

Het project "Stedelijke Bereikbaarheid Almere" is erkend als MIRT-verkenning .
De aanleg van de eerste fase (Biddingringweg-Hoge Vaart) start oktober 2008 en is mei 2009 gereed. E.e.a. is echter afhankelijk van het verloop van de procedure bij de RvS betreffende het bezwaar van een aanwonende tegen de bestemmingsplan-procedure en de grondverwerving. De aanleg van de tweede fase (Hoge Vaart-Roggebotsluis) start augustus 2008 en is maart 2009 gereed.

3. Adequaot OV-systeem mede om extra groei automobilititeit te beperken.
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
Het voorzieningenniveau, de uitvoeringskwaliteit en de aansluitingen van het OV zijn, binnen de lopende concessies(dynamisch concessiebeheer), verder geoptimaliseerd;
De effecten van het gratis OV op de benutting van restcapaciteit en mobiliteit voor de doelgroepen is bekend;
De Regiotaxi als OV in de avond- en weekend uren geniet als volwaardig alternatief bekendheid.

In 2008 zijn aanpassingen doorgevoerd in het voorzieningenniveau 315 (Lelystad-Groningen) en op enkele punten in de concessie Ijsselmond.
In overleg met de Commissie Werk uitgesteld naar 1e helft 2009.
Groeiend, met name ook in Zeewolde

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
2.1	Mobiliteit, verkeersveiligheid en openbaar vervoer(programmaonderdeel 2.1)	27.821	75%		
	Mobiliteit			Geen	Geen
	Verkeersveiligheid			Geen	Geen
	Openbaar vervoer			Geen	Geen
2.2	Wegen en vaarwegen(programmaonderdeel 2.2) (Exclusief p-MJP)	21.266	12%		
	Jaarlijks onderhoud Wegen en Vaarwegen			Onlangs is de wet WION (Wet Informatie uitwisseling Ondergrondse Netten) goedgekeurd door het parlement. Deze wet is geïnitieerd door het Ministerie van EZ. In de wet is geen financiële compensatie geregeld. Op basis van de wet dient per 1 juli 2009 een systeem operationeel te zijn die de provinciale kabels en leidingen digitaal in kaart brengt. De totale incidentele kosten bedragen € 300.000(voor 2008/2009) voor de aanschaf en inrichting van software pakketten, inventariseren en digitaliseren van de provinciale verkeersregelings- en openbare verlichtingsinstallaties en inhuur capaciteit en begeleiding. De structurele kosten (exploitatie) zijn afhankelijk van het gekozen systeem.	Tekort 2008: € 100.000. (Zie overzicht claims)
	Investerings wegen (geen PMIT)				Medio 2008 zullen de geplande (relatief

					hoge) bijdrage ten behoeve van de busbanen Almere, gemeentelijke en provinciale infra projecten worden uitbetaald..
	PMIT (NJO (vaar)wegen en Investerings (vaar)wegen)			<p>Binnen de uitvoeringsprogramma's van het PMIT (NJO en investeringen wegen en vaarwegen) zijn enkele wijzigingen voorgesteld. die m.n. betrekking hebben op het effectueren van de najaarsnota 2007 waarin is voorgesteld een aantal werken door te schuiven naar 2008. Tevens is het uitgaven patroon van een aantal werken aangepast op basis van de huidige inzichten.</p> <p>In de als bijlage toegevoegde actualisatie van het PMIT 2008 wordt e.e.a. per project nader toegelicht</p>	<p>Voorgesteld wordt het bruto raamkrediet investeringen wegen met € 343.000 te verhogen tot € 5.518.000, het bruto raamkrediet NJO wegen te verhogen met € 235.000 tot € 5.529.000 en het bruto raamkrediet NJO vaarwegen te verhogen met € 825.000 tot € 2.065.000.</p> <p>De extra netto kapitaallasten ten behoeve van de investeringen wegen van circa € 27.000 kunnen worden opgevangen binnen de huidige raming 2008. De verhoogde onttrekking aan de voorzieningen NJO wegen en vaarwegen zijn voorzien.</p> <p>Het budget ten behoeve van investeringen vaarwegen (PMJP) blijft ongewijzigd.</p>

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

3. Economie en arbeidsmarkt

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. 25.000 banen erbij in 2007-2011;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De provincie heeft de actuele en toekomstige markt vraag in beeld en kan zo sturen op de beschikbaarheid van de juiste bedrijfslocaties op de juiste plaats. Binnen Flevoland zal dit uitmonden in een Visie Werklocaties, binnen de Noordvleugel wordt zorg gedragen voor afstemming en fasering (ruimte voor bedrijvigheid);
Afhankelijk van toekenning van benodigde externe financiering, zijn 5-10 innovatieve projecten die bijdragen aan de groei van de werkgelegenheid en het profiel van de economische structuur (faciliteren van aanwezige bedrijven) door de provincie ondersteunt;
Er is initiatief genomen tot een regionaal overleg over de verbetering van de vraaggerichte aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt;
Het startend ondernemerschap is gestimuleerd;

Inhoudelijke stand van zaken

<p>In maart 2007 heeft er een nulmeting plaatsgevonden van het totaal aantal banen in Flevoland. In oktober 2008 zullen de resultaten van een nieuwe meting bekend zijn en kan er een tussenbalans worden gemaakt.</p> <p>Het OP West draagt in de uitvoeringsperiode 2007-2013 minimaal 760 fte (maar gestreefd wordt naar 2.000 fte) bij aan het realiseren van de 25.000 banen. Ook het EPD levert in de laatste 2 uitvoeringsjaren naar raming nog een bijdrage van 8.270 banen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - De meeste gemeenten hebben hun GVV ter toetsing aan de provincie voorgelegd. De gemeenten Almere en Noordoostpolder zullen op zeer korte termijn hun plannen opstellen en aanleveren. - In Noordvleugelverband zijn afspraken gemaakt over het terugdringen van het overschot aan kantoren en de beschikbaarheid van bedrijventerreinen in Flevoland (Almere). Een (IPO) werkgroep bestudeert hoe het ruimtegebruik door bedrijven kan worden beperkt en de kwaliteit van de bedrijfsterreinen kan worden vergroot. Aandachtspunt voor Flevoland hierbij is het overeind houden van onze specifieke ontwikkelingsopgave
<ul style="list-style-type: none"> - In het kader van Pieken in de Delta zijn twee Flevolandse projecten ingediend bij het Ministerie van EZ, te weten Exser en het "Turing instituut Almere" (TiA). - Het Provinciaal Platform Arbeidsmarkt (PPA) heeft het project Combi-jobs voorbereid en zal daarvoor een ESF-aanvraag indienen in het kader van het thema sociale innovatie. - Met het projectvoorstel GEO-Valley van het Geomatics Business Park (GBP) wordt beoogd het GBP te laten uitgroeien tot een 'European Centre of Excellence'. - Het binnen de Noordvleugel ontwikkelde project 'Pieken in bereikbaarheid'. - Initiëren en ontwikkelen van projecten in het kader van het OP West is begin 2008 in gang gezet.
Er is een stagenota in voorbereiding die voor de zomer van 2008 door PS vastgesteld zal worden. Een stagestuurgroep heeft de regie over de uitvoering van de stagenota en voert daartoe regionaal overleg met de diverse partijen op het gebied van aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.
Er zijn verschillende projecten opgestart. Het betreft de projecten Starters.Flevoland, het project "ondersteuning starterstraject, het Flevopenningengala, het project "Kids in Bizz" en

<p>De campagne gericht op gebiedspromotie heeft een daadwerkelijke krachtenbundeling van de verschillende partners opgeleverd waardoor de beschikbare budgetten zo effectief mogelijk worden ingezet (gebiedspromotie);</p>	<p>de Startersdag 2008</p> <p>Éen van de eerste trajecten van de campagne is het ontwikkelen van een concept m.b.t. de positionering van Flevoland. In vier workshops hebben opinieleiders en stakeholders van diverse partijen ideeën op tafel gelegd voor een concept m.b.t. de positionering van Flevoland. Doel is een definitief standpunt te bepalen over de gewenste positionering van Flevoland.</p>
<p>Gelet op de beperkte provinciale EZ-middelen gaat in 2008 bijzondere aandacht uitgaan naar het onderbrengen van ideeën/projecten in externe financieringsprogramma's. Voor het programmaonderdeel 'Werken en ondernemen' kijkt de provincie onder andere naar Pieken in de Delta, OP-West, IFA, FES en dergelijke. Voor de onderdelen Toerisme & Recreatie en Landbouw & Visserij zal een belangrijk deel van de financiering uit het p-MJP moeten komen;</p> <p>In het uitvoeringskader Beleids- en Actieprogramma Recreatie en Toerisme 2008 (BART) is primair ingezet op enkele majeure projecten en toeristisch-recreatieve mogelijkheden binnen enkele gebiedsontwikkelingen;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Pieken in de Delta</u> - Er zijn drie Flevolandse projecten ingediend. Het betreft het "dienstinnovatieinstituut Exser", het Life Sciences Instituut "Turing instituut Almere" (TIA) en het project "Pieken in bereikbaarheid". • <u>FES-Fonds voor Economische Structuurversterking</u> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt momenteel met het Centraal Veterinair Instituut te Lelystad gewerkt aan een aanvraag voor de financiering van een High Containment Unit (high-tech proefdierfaciliteit). - In het portefeuillehoudersoverleg EZ wordt met alle gemeenten besproken welke ideeën er leven m.b.t. dit fonds, of deze kansrijk zijn en hoe ze het beste kunnen worden ingediend. • <u>Operationeel Programma west</u> <ul style="list-style-type: none"> OP West Flevoland is op 1 februari 2008 van start gegaan, waarvoor tot nu toe 4 projecten zijn ingediend en 8 voorankondigingen zijn gedaan voor het op termijn indienen van projecten. • <u>Investeringsimpuls Flevoland – Almere</u> (IFA). <ul style="list-style-type: none"> - Almere kennisstad: Er is een projectovereenkomst in de maak voor een bijdrage van de provincie ad. € 6,375 mln. aan gemeente Almere voor financiering Almere kennisstad. - Herhuisvesting SARA. Onderhandelingen tussen KPN en SARA hebben niet geleid tot gewenste resultaat. Er is op dit moment geen duidelijkheid met betrekking tot de herhuisvesting. BenW van Almere hebben nu te kennen gegeven dit project als IFA-project te schrappen. - Internationalisering: het voorstel Internationalisering is nog niet in BenW behandeld.
<p>In het uitvoeringskader Beleids- en Actieprogramma Recreatie en Toerisme 2008 (BART) is primair ingezet op enkele majeure projecten en toeristisch-recreatieve mogelijkheden binnen enkele gebiedsontwikkelingen</p>	<p>Er is momenteel intensief overleg gaande met enkele grote investeerders over de vestiging van enkele grote publieksattracties. De gesprekken zijn in een oriënterend en verkennend stadium ten aanzien van locatie en (economische) haalbaarheid.</p>
<p>Er is onderzoek gestart naar mogelijke nieuwe economische dragers voor het platteland</p>	<p>In aanvulling op het onderzoek van de SER Flevoland naar nieuwe economische dragers in het landelijk gebied wordt op verzoek van de provincie door de Kamer van Koophandel getracht tot concretisering te komen.</p>
<p>Enkele projecten gericht op versterking en innovatie van de landbouw- en visserij zijn ondersteund;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Landbouwprojecten vallen onder het p-MJP, maatregel structuurversterking landbouw - In het kader van het Operationeel Programma Vis is gestart met de voorbereiding van de Leader-aanpak van As 4 'Duurzame ontwikkeling visserijgemeenschappen'. Deze As is gericht op werkgelegenheid aan de wal en op het versterken van de concurrentiekracht van de lokale economie.
<p>Het starten van voorbereidingen voor de vestiging van Glastuinbouwgebied Nieuwland is ondersteund en waar nodig geïnitieerd;</p>	<p>Projecten terzake vallen onder het p-MJP, maatregel structuurversterking landbouw</p>
<p>Er zijn nieuwe vormen van bedrijvigheid gericht op bio-energie door onderzoek en het ondersteunen van kansrijke initiatieven uit de markt door</p>	<p>Het onderwerp bio-energie staat volop in de belangstelling. Er vinden momenteel allerlei oriënterende gesprekken plaats. Tijdens de laatste agrarische netwerkbijeenkomst was bio-</p>

stimulering van de provincie.

energie het centrale onderwerp. De diverse initiatieven en projectideeën bevinden zich nog in een pril stadium

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
3.1	Werken en ondernemen(Programmaonderdeel 6.1) (Exclusief p-MJP)	2.221	37%	Geen	Geen
3.2	Toerisme en Recreatie(Programmaonderdeel 6.2) (Exclusief p-MJP)	619	-2%	Geen	Het budget van 619.000 is inmiddels voor het overgrote deel belegd. Zo heeft GS inmiddels de jaarlijkse subsidie-aanvraag van Toerisme Flevoland ad. € 492.000,-- goedgekeurd. Daarmee is het totale budget voor 78% uitgeput. Voor de besteding van de nog resterende middelen is er een uitvoeringsprogramma in de maak.
3.3	Landbouw en Visserij(Programmaonderdeel 6.3) (Exclusief p-MJP)	11	0%	Geen	Bijna het hele budget is overgeheveld naar het p-MJP. Het nog resterende budget ad. € 11.315,- zal eveneens worden overgeheveld naar het p-MJP omdat dit gereserveerd was voor het meerjarige (EZ) project "preventie aardappelziekte" waarvan in 2007 is besloten dat ook dit project onderdeel uitmaakt van het p-MJP.
3.4	Europese Programma's(Programmaonderdeel 1.3)	32.647	4%	Het totale budget voor 2008 is als volgt verdeeld (in miljoen euro): EPD = 24,9 Leader+ = 5,2 Interreg 3 = 0,1 Innovatie Acties Progr. =0,1	De realisatie over de eerste twee maanden van 2008 is voor de Europese Programma's laag. De uitgaven vinden later in het jaar plaats. Betalingen vinden plaats op basis van voortgangsverslagen of eindverslagen. Er zijn nog geen voortgangsverslagronden in 2008

			<p>OP West Flevoland = 1,75 Technische Bijstand = 0,6</p> <p>De programma's EPD en Leader+ worden eind 2008 afgesloten. OP West Flevoland is op 1 februari 2008 van start gegaan en heeft tot nu toe alleen tot personele uitgaven geleid.</p> <p>OP-West Voor OP West zijn tot op heden 4 Flevolandse projecten ingediend voor een subsidie. Dit betreffen: TMI-regeling 2008-2013; Duurzame groei door innovatie en kenniscirculatie in Flevoland 2007-2013; Ondersteuning innovatief ondernemerschap Flevoland 2007-2013; Doorstart Technofonds Flevoland B.V. De projecten zijn beoordeeld en met een positief advies doorgeleid naar de Stuurgroep OP West Regio. Na een positief advies van de Stuurgroep worden de projecten voor goedkeuring voorgelegd aan de Management Autoriteit (B&W Rotterdam). Verder is van 8 projecten aangekondigd dat hiervoor een aanvraag wordt ingediend</p>	<p>geweest; er volgen dit jaar nog 3 ronden. Op dit moment is daarom geen concreet beeld te geven over de uitputting van het totale budget. De inspanningen zijn er op gericht om eind 2008 tot 100% besteding te komen.</p>
--	--	--	--	--

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

4. Flevolandse samenleving

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. De provincie wil bijdragen aan een betere balans in de Flevolandse Samenleving;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
In 2008 is de sociale agenda samen met betrokken partners opgesteld en vastgesteld. Specifieke afspraken zijn gemaakt over beleidsmaatregelen die uit de agenda voortkomen.

2. De achterstand in het voorzieningenniveau is in 2011 met 1/3 teruggebracht naar 21% ten opzichte van 2005;
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
Er zijn actieplannen voor de groei van voorzieningen opgesteld op de volgende gebieden: Sport (programmaonderdeel 4.3); Cultuur (programmaonderdeel 4.4); Zorg en Sociale kwaliteit (programmaonderdeel 4.2); Jeugdzorg (programmaonderdeel 1.1); Onderwijs (programmaonderdeel 1.4).

3. Sport en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan de deelname van jongeren in de Flevolandse samenleving.
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
Er is onderzoek verricht of en op welke manier een Jeugdsport(Talenten)fonds sportdeelname van jongeren kan stimuleren; Gestimuleerd door de provincie hebben gemeenten het georganiseerd sporten toegankelijk gemaakt door gemeentelijke jeugdsportfondsen op te richten;
Het subsidie-instrumentarium op het gebied van sport en cultuur is afgestemd

Inhoudelijke stand van zaken

In nauwe samenwerking tussen GS en PS wordt het Sociaal Debat op 20 mei 2008 voorbereid. Op basis van de uitkomsten van het debat zal de Sociale Agenda worden opgesteld, opdat deze kan worden vastgesteld voor het eind van 2008.

De provincie heeft onderzoeksbureau Cebeon opdracht gegeven om de achterstanden rond onderwijs, sport, zorg en cultuur op een aantal aandachtspunten nader in beeld te brengen. De provincie wil op basis van dit onderzoek voor die onderdelen specifieke doelstellingen en activiteiten formuleren. De eerste onderzoeksresultaten worden half april verwacht. Na de zomer zullen de actieplannen worden vastgesteld.

Aan Sportservice Flevoland is opdracht gegeven voor het onderzoek; dit is nog niet afgerond
Met gemeenten en Sportservice Flevoland vindt hier het overleg nog over plaats.
In maart heeft de commissie Samenleving het proces voor de nieuwe cultuurnota

op de ondersteuning van aansprekende culturele en sportieve evenementen, van regionaal belang, en met speciale aandacht voor de ontwikkeling van jongeren.

besproken. Onderdeel van de nieuwe cultuurnota is aanpassing van het subsidiebeleid conform de programmabegroting. In het in het najaar bij te stellen Sportbeleid zal uitvoering worden gegeven aan deze doelstelling.

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
4.1	Zorg en sociale kwaliteit(Programmaonderdeel 7.4) (Exclusief p-MJP)	2.178	94%	Geen	Geen
4.2	Sport(Programmaonderdeel 7.5)	948	46%	Geen	Geen
4.3	Cultuur(Programmaonderdeel 8.1) (Exclusief p-MJP)	5.102	88%	Geen	Geen
4.4	Omroep Flevoland(Programmaonderdeel 8.2)	7.064	100%	Geen	Geen
4.5	Wonen(Programmaonderdeel 9.1)	457	0%	Geen	De betalingen vinden plaats in de tweede helft van het jaar.
4.6	Ruimtelijke plannen(Programmaonderdeel 10.1) (Exclusief speerpunten Markermeer/IJmmeer – Luchthaven)	185	5%	Geen	De bestedingen betreffen deels betalingen die (jaarlijks) in de tweede helft van het jaar geschieden. Voorts zullen de voorbereidingen op de nWro voor de zomer en de beleidsinspanningen op het gebied van windenergie tot volledige besteding van de programmagelden leiden. Specifieke uitgaven zijn reeds benoemd en zacht gereserveerd

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

5. Duurzaamheid, klimaat, water en natuur

Inhoudelijke stand van zaken

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. De hoeveelheid in Flevoland opgewekte duurzame energie in 2013 moet voorzien in minimaal 60% van de totale Flevolandse energiebehoefte (exclusief het energiegebruik voor transport);

De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008

Er is een actieplan en instrumentarium voor duurzame energie opgesteld, over hoe de doelstelling van 60% duurzame energie in 2013 kan worden bereikt. Hierin zijn de concrete acties opgenomen en is de rol van de provincie omschreven. Dit volgt op de energievisie waarin de strategische beleidslijn van de provincie is uitgewerkt voor windenergie, bio-energie en energiebesparing in de gebouwde omgeving. De doelgroep van dit stuk betreft marktpartijen en andere overheden die duurzame energieprojecten in Flevoland realiseren.

In het Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2008-2011 zijn de activiteiten geformuleerd die gericht zijn op de trias energetica:

- a. Eerst de vraag naar energie beperken;
- b. De resterende vraag zoveel mogelijk invullen met duurzaam opgewekte energie;
- c. Wat daarna aan vraag resteert zo efficiënt en schoon mogelijk invullen met fossiele brandstoffen.

In het programma Leren voor Duurzame Ontwikkeling 2008-2011 zijn de activiteiten geformuleerd die gericht zijn op het ontwikkelen van netwerken en het op gang brengen van leerprocessen rond duurzame energie en duurzame ontwikkeling. Een goed voorbeeld hiervan is het bestaande netwerk rond gebouwde omgeving, Nieuw Flevolands Peil. In dit manifest hebben 45 partijen uit overheid, markt en kennisinstellingen de ambitie vastgelegd om te komen tot een duurzame en hoogwaardige kwaliteit van bouwen met bijzondere aandacht voor onder andere energie.

De Provincie Flevoland participeert in de windenergieprojecten Zuidlob Zeewolde en Windkoepel Noordoostpolder. De planvormingsfase is gestart. Het beleid voor opschalen en saneren van windmolens wordt in het Oostvaarderswold geconcretiseerd, hier wordt de haalbaarheid van het beleid aangetoond.

Het uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2008-2011 bestaat voor 85% uit het actieplan en instrumentarium duurzame energie. Daarnaast bevat het Klimaatprogramma de onderwerpen klimaatadaptatie en reductie overige broeikasgassen (zoals methaanuitstoot door de agrarische sector). Het actieplan 'Werk maken van duurzame energie' heeft als doel om de activiteiten te beschrijven waar de Provincie zich voor in wil spannen, die de voorwaarden scheppen waaronder gemeenten en marktpartijen (via de drie sporen windenergie, bio-energie, gebouwde omgeving) invulling kunnen geven aan de doelstelling uit het Hoofdlijnenakkoord

In de voorbereiding van het actieplan is met externe partijen gesproken om te inventariseren welke concrete acties reeds worden uitgevoerd en hoe de Provincie hierbij kan helpen. Het Klimaatprogramma (waarvan het actieplan deel uitmaakt) zal in april gereed zijn zodat het op 26 juni 2008 in de Commissie Ruimte kan worden besproken. Het beperken van de energievraag wordt opgepakt in het samenwerkingsverband Nieuw Flevolands Peil. Voor de opwekking van duurzame energie richt de provincie zich op windenergie en biobrandstoffen. De provincie faciliteert duurzame energie door hiervoor ruimte te bieden en processen te stimuleren.

Het programma Leren voor Duurzame Ontwikkeling 2008-2011 helpt concreet de provinciale doelstellingen te realiseren door processen en projecten te ondersteunen en netwerken te faciliteren. De focus ligt daarbij op het Nieuw Flevolands Peil (het neerzetten van een robuuste organisatie) en het actieplan Duurzame Energie (in projecten procesmanagement ondersteunen en van elkaar leren). Het concept-programma is gereed en wordt door de landelijke stuurgroep beoordeeld alvorens het in april door het college van Gedeputeerde Staten zal worden besproken.

<p>2. Waterkwaliteit behouden en waterkwantiteit bewaken.</p>	
<p>De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008</p>	
<p>Ter voorkoming van wateroverlast en watertekort: Er is in 2008 vastgesteld wat in het kader van Waterbeheer 21e eeuw (WB21) nodig is om in 2015 het watersysteem te laten voldoen aan de normen voor wateroverlast bij extreme neerslag.</p> <p>Deze norm houdt in dat in 2015 voor de opvang van 8,3 mln. m³ water bergingslocaties zijn aangewezen. Op dit moment zijn nog geen bergingslocaties aangewezen (nulsituatie). Met de gebiedspartners wordt overeenstemming bereikt over de ruimtevragende oplossingen hiervoor, zodat deze oplossingen in 2009 kunnen worden opgenomen in de herziening van het Omgevingsplan. Bij de gebiedspartners willen we een groter bewustzijn en grotere betrokkenheid bereiken bij de wateropgave, omdat deze alleen in gezamenlijkheid kan worden opgelost</p>	<p>Momenteel wordt de ontwerppartiële herziening van het OPF voorbereid. Daarin kiest de provincie samen met gebiedspartners de beste oplossing om de wateropgave op te lossen. Naast waterberging worden ook andere maatregelen zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers, het vasthouden van water en extra gemaalcapaciteit overwogen.</p>
<p>Voor een goede waterkwaliteit: In 2008 is vastgesteld welke maatregelen nodig zijn om conform de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2015 alle gebieden met een natuurfunctie te laten voldoen aan de ecologische en chemische doelstellingen. Voor de overige gebieden wordt van Europa tijd gevraagd tot 2027 om de doelstellingen te halen. Voor de chemische doelstellingen geldt dat de nulsituatie in 2000 niet mag zijn verslechterd (zie "EU richtlijn prioritaire stoffen" d.d. 17 juni 2006). De ecologische doelstellingen worden in 2007 bepaald door de provincie, de huidige toestand is weergegeven in het rapport van waterschap Zuiderzeeland (zie "Ecologische doelstellingen voor de KRW" d.d. juni 2007). De provincie Flevoland is samen met de provincies Utrecht en Gelderland en waterschappen en gemeenten in dit gebied verantwoordelijk voor het stroomgebied Rijn-Midden.</p>	<p>Provinciale Staten hebben op 7 februari 2008 ingestemd met de ecologische en chemische doelstellingen van de 18 oppervlaktewaterlichamen en de maatregelen die de provincie gaat nemen in de provinciale vaarten. Voor het jaar 2015 is het doelbereik voor de waterlichamen vastgesteld op 65%. De waterlichamen en tevens Natura 2000,gebieden Oostvaardersplassen en Lepelaarsplassen voldoen in 2015 geheel aan de KRW-doelstelling. In 2027 voldoen alle waterlichamen aan de KRW-doelen. Hierbij heeft het college van Gedeputeerde Staten de ambitie om reeds in 2021 te voldoen aan de doelstellingen (eindstreefdatum).</p> <p>De gezamenlijke doelen van de provincies Flevoland, Utrecht en Gelderland en waterschappen en gemeenten in dit gebied zijn samengevat in de Nota Rijn-Midden welke op 13 maart 2008 overhandigd is aan de plaatsvervangend Staatssecretaris.</p>
<p>In het Nationaal Bestuursakkoord Water is afgesproken dat de maatregelen op het gebied van de KRW in samenhang met de maatregelen op het gebied van de WB21 opgepakt worden. Het stroomgebiedbeheers-plan waarin vermeld is welke waterkwaliteit en –kwantiteit nodig is per waterlichaam is in concept gereed. De doelstellingen en ruimtelijke consequenties hiervan legt de provincie in 2009 vast in de herziening van het Omgevingsplan.</p>	<p>In de ontwerppartiële herziening van het OPF worden maatregelen ter verbetering van waterkwaliteit en waterkwantiteit in synergie bepaald.</p>

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
5.1	Algemeen waterbeleid(Programmaonderdeel 3.1) (Exclusief p-MJP)	207	-5%	Geen	Inmiddels is € 106.264,- verplicht, het uitputtingspercentage bedraagt daarmee 51%
5.2	Bescherming tegen overstromingen(Programmaonderdeel 3.2)	692	0%	Geen	Het budget bestaat voor € 680.000,- uit de betaling van muskus- en beverrattenbestrijding aan het Waterschap Zuiderzeeland. Deze betaling zal plaatsvinden in april.
5.3	Grondwaterbeheer(Programmaonderdeel 3.3)	246	40%	Geen	Geen
5.4	(Fysieke) Omgevingskwaliteit(Programmaonderdeel 4.1) (Exclusief p-MJP)	3.685	9%	Door ziekteverzuim en een te beperkt inhuurbudget is niet de volledige capaciteit beschikbaar. Er heeft minder toezicht plaatsgevonden op de taakvelden Grondwaterwet en Wet Milieubeheer. Door de benodigde tijd voor implementatie van de Wabo is enige achterstand opgelopen bij het afhandelen van vergunningen. Voor de implementatie van de Wabo is € 500.000,- benodigd als inhuurbudget bij vergunningverlening(€ 200.000,-) en automatisering(€ 300.000,-). Zonder aanvullende middelen zal de organisatie niet per 1 januari 2009 klaar zijn voor de invoering van de Wabo.	Inclusief ongeautoriseerde verplichtingen bedraagt het uitputtingspercentage 15%. Van het budget is € 700.000,- beschikbaar voor Luchtkwaliteit en € 1.580.000,- voor bodemsanering. Hoewel nog niet alle opdrachten zijn verstrekt ligt de uitvoering op schema.
5.5	Afronding SGB-regeling(Programmaonderdeel 4.2)	170	10%	Een aantal vertraagde SGB-projecten (Waaronder Burchttocht) zullen naar	Wanneer het overzicht van de nog lopende SGB-projecten is gemaakt zal

	(Exclusief p-MJP)			verwachting in 2008 worden afgerond	een budgettair neutrale begrotingswijziging worden aangeleverd.
5.6	Duurzame ontwikkeling(Programmaonderdeel 4.3) (Exclusief p-MJP)	1.696	38%	Door ziekteverzuim en een te beperkt inhuurbudget is niet de volledige capaciteit beschikbaar. Dit heeft de volgende consequenties voor de uitvoering van het afdelingsplan: <ul style="list-style-type: none"> - de uitvoering van het grondstoffen implementatieplan (GRIP) ligt in ieder geval tot medio mei stil. - de uitvoering van de doelstellingen op het gebied van duurzaam bodem-beheer zijn vertraagd. - tot eind april werken we alleen nog maar aan het uitvoeringsprogramma klimaat / werken aan energie. 	Het budget bevat verwachte rijksbijdragen voor de programma's Klimaat 2008-2011 en Leren voor Duurzame Ontwikkeling 2008-2011. Verplichtingen kunnen pas worden aangegaan wanneer het Rijk deze programma's goedkeurt. De vertraging op het gebied van GRIP en duurzaam bodembeheer hebben geen financiële consequenties.
5.7	Natuur- en landschapsbeleid(Programmaonderdeel 5.1) (Exclusief p-MJP en excl. Speerpunt OostvaardersWold)	1.360	47%	Geen	Geen

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

6. Bestuur en algemene dekkingsmiddelen

A: Themadoelstellingen 2007-2011

1. De invloed en sturingsmogelijkheden van Provinciale Staten vergroten
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De (programma-)begroting is anders opgezet. Programma's en speerpunten worden explicieter van doelstellingen voorzien en krachtiger geformuleerd;
Er is regelmatig, soms meer informeel, gesproken met de leden van Provinciale Staten ;
De vormgeving van de (commissie-)vergaderdagen is onderzocht en indien gewenst aangepast.

2. Een transparante en zichtbare provincie
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
De communicatie is geïntensiveerd;
De inwoners zijn meer en intensiever betrokken als medevormgevers van onze provincie bij het bepalen van de beoogde resultaten;
Op de jaarlijkse Dag van Flevoland zijn de provinciale producten en diensten getoond;
Het college heeft in elke gemeente een werkbezoek afgelegd;

Inhoudelijke stand van zaken

De opzet van de programmabegroting 2008 is verbeterd. Dit proces is niet afgerond, maar zal bij de opstelling van de programmabegroting 2009 verder worden verbeterd.
Statenleden worden eerder geïnformeerd over procesplanningen. Bovendien worden statenleden betrokken in voorbereidende werkgroepen. Hierdoor hebben statenleden de mogelijkheid om in een vroeg stadium invulling te geven aan hun sturende rol.
De commissievergaderingen vinden nu op één vergaderdag plaats. Twee commissies in de middag en twee in de avond. Omdat de commissies vanaf januari parallel vergaderen is de mogelijkheid gecreëerd om belangrijke thema's in gezamenlijke commissievergaderingen te behandelen.

Een transparante en zichtbare provincie begint met een eenduidige huisstijl. Door de huisstijl consequent toe te passen altijd op dezelfde wijze wordt de provincie als bestuursorgaan herkenbaarder. Aangezien regelmatig van de huisstijl wordt afgeweken is besloten tot een revitalisering van de huisstijl, waarbij uitgangspunten opnieuw worden geformuleerd. We zijn bezig met een implementatieplan om ervoor te zorgen dat de organisatie ook werkt volgens de vastgestelde huisstijl.
Om actueler te zijn wordt de website dagelijks verversd. Er wordt nog wel gewerkt met thema's. Op de website worden deze tweewekelijks gewisseld. Er is nog een koppeling met de infopagina's die maandelijks wisselen van thema. Er wordt regelmatig gekeken op basis van paginastatistieken hoe vaak pagina's bezocht worden en op basis daarvan worden pagina's aangepast. Inmiddels is een medewerker daarvoor opgeleid.
(Groepen) Inwoners worden standaard betrokken bij ons beleid. Deze maanden is de inwonersparticipatie van het Oostvaarderswold gaan lopen. Dit vormt input voor het voorlopig ontwerp.
De organisatie van de Dag van Flevoland is volop in gang. Deze dag vindt plaats op 13 september 2008.
Data zijn gepland. Het eerst werkbezoek vindt plaats in Almere op 27 mei, de andere volgen.

<p>Er is meer gebruik gemaakt van digitale mogelijkheden zoals het internet en digitale nieuwsbrieven voor specifieke doelgroepen(waaronder jongeren);</p>	<p>De digitale media (internet en intranet) worden dit jaar vernieuwd, zodat de informatie duidelijk vindbaar wordt, communicatie met externe partijen beter mogelijk wordt en de e-dienstverlening verder kan worden uitgebouwd.</p>
<p>De betrokkenheid van de inwoners bij de Flevolandse samenleving is vergroot en de belangstelling voor bestuurlijke functies in maatschappelijke organisaties is bevorderd.</p>	
<p>3. Omslag in de ambtelijke organisatie van beleid naar uitvoering</p>	
<p>De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008</p>	
<p>Het college heeft bestuursopdrachten aan de directie geformuleerd. Daarmee wordt duidelijk wat wel én wat niet wordt gevraagd van de organisatie. Er komt scherpte in de verhouding tussen resultaten en middelen.</p>	<p>De verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de thema's en speerpunten uit het Hoofdlijnenakkoord zijn bestuurlijk en ambtelijk concreet belegd. Bezien wordt thans welke verder consequenties dat heeft voor de organisatie.</p>
<p>4. De provincie vervult een actieve rol bij gebiedsontwikkeling.</p>	
<p>De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008</p>	
<p>Er is een nota grondbeleid; hierin wordt per project de uitvoering vormgegeven in samenwerking met Domeinen, Dienst Landelijk Gebied en private partners</p>	<p>De stand van zaken is dat momenteel aan de bouwstenen van de nota grondbeleid (ic de aankoopstrategieplannen) wordt gewerkt. De ambitie is om de nota grondbeleid medio 2008 gereed te hebben.</p>
<p>5. Bestendiging van de samenwerking in Dmitrov.</p>	
<p>De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008</p>	
<p>De Dmitrov Terugblik 2008 en Vooruitblik 2009 is opgesteld. Recent gemaakte bestuurlijke afspraken zijn gevolgd en hierover is gerapporteerd; Flevolandse partnerorganisaties zijn ondersteund en nieuwe initiatieven zijn beoordeeld;</p>	<p>De terugblik 2008 en vooruitblik 2009 is vastgesteld en de uitvoering is ter hand genomen. Bij de uitvoering zijn diverse organisaties betrokken.</p>
<p>Er is afgestemd met en advies gegeven aan vertegenwoordigers in Dmitrov;</p>	<p>Op dit moment is de besluitvorming in voorbereiding voor de individuele subsidieaanvragen.</p>
<p>Er zijn ca. 15 missies over en weer en het faciliteren van samenwerking tussen non-profit instellingen georganiseerd;</p>	<p>Verder is een delegatie vanuit de Staten in februari op kennismakingsbezoek geweest. Daarbij is het Memorandum 2008-2011 ondertekend en heeft een conferentie over de samenwerking Doema en PS plaatsgevonden.</p>
<p>De ambtelijke inzet is gecontinueerd op het bestaande niveau.</p>	<p>De uitvoering van missies ligt op schema.</p>
	<p>Er zijn drie medewerkers van de afdeling betrokken bij het "Dmitrov-project".</p>

6. Samenwerking in Randstadverband.
De daarvan afgeleide doelstellingen voor 2008
Bijdragen aan het opstellen van een Urgentieprogramma voor de Randstad.

Het urgentieprogramma voor de Randstad, nu genaamd programma Randstad Urgent, is inmiddels opgesteld.

B: Programma-onderdelen		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**		
				Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
6.1	Bestuur(Programmaonderdeel 1.1)	3.797	33%	Geen	Geen
6.2	Openbare orde en veiligheid(Programmaonderdeel 1.2)	116	8%	Geen	Geen
6.3	Omgevingsplan(Programmaonderdeel 1.4)	614	47%	Geen	Geen
6.4	Algemene dekkingsmiddelen(Programmaonderdeel 1.4)	6	5%	Geen	Geen

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

Speerpunten

Algemeen

Sinds het vaststellen van het Omgevingsplan in november 2006, waarbij afspraken zijn gemaakt over de wijze van uitvoering van de speerpunten doen zich ontwikkelingen voor, als gevolg waarvan de beleidafdelingen onder druk staan. De rek is eruit. Daardoor zullen de grote projecten een groeiend beroep moeten doen op externe capaciteit. In een bijlage wordt nader ingegaan op het capaciteitsvraagstuk bij de speerpunten.

Speerpunten

B: Speerpunt IFA

Doelstellingen

1. Het realiseren van een innovatieve en duurzame economische structuur van Zuidelijk Flevoland en Almere in het bijzonder. Deze structuur is geïntegreerd in de Noordvleugel van de Randstad maar weet zich daarbinnen te onderscheiden als koploper op het gebied van kennis-, zorg- en leisureconomie.;

Activiteiten

Versterken economische structuur; uitvoeren van projecten op het gebied van innovatie (via de stichting Kennisstad) en communicatie-infrastructuur (met projecten als Breedband en Datahotel);

2. Bijdragen aan een vroegtijdige realisatie van een nieuwe groenblauwe structuur voor Almere en omgeving, waaronder OostvaardersWold en Markermeer/IJmeer en kwaliteitsverbetering van een betere benutting van de bestaande binnenstedelijke groenblauwe structuur;

activiteiten

Kwaliteitsslag groenblauwe stad; een bijdrage leveren aan het project OostvaardersWold, op het gebied van grondaankoop en procesondersteuning. Projecten voor IJmeer/Markermeer en binnen de bestaande stad Almere zullen in 2008 ontwikkeld worden;

3. Het sociale en culturele voorzieningenniveau in Almere moet ten minste gelijk komen met het Nederlandse gemiddelde, het gaat zowel om de lokale verzorging als om het profileren van Almere als complete en aantrekkelijke stad;

activiteiten

Versterking voorzieningenstructuur; in 2008 wordt een project gestart op het

Inhoudelijke stand van zaken

Van het project kennisstad is de projectovereenkomst nog niet getekend. Naar verwachting zal dit in de loop van 2008 gebeuren.
Het project SARA (breedband) wordt teruggetrokken en de daarvoor gereserveerde middelen zullen in de reserve IFA terugvallen.

Er zijn nog geen concrete projecten die onder groenblauw vallen. Wel is er een afspraak gemaakt met Zeewolde over een financiële bijdrage. Er is over mogelijk geschikte projecten overleg tussen onze gedeputeerde en de wethouder RO van Almere.

Van het project Public Health wordt naar verwachting de overeenkomst de eerste helft van

gebied van Public Health en Prevention, waaraan vanuit IFA een significante bijdrage wordt geleverd;

2008 ondertekend, waarna het project ook direct van start kan gaan.

4. Almere moet uitgroeien tot een innovatieve kennisstad met een eigen gezicht, aantrekkelijk voor de moderne student en het bedrijfsleven;

activiteiten

Versterking hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs; met het project International New Town Institute in oprichting wordt inhoudelijk zowel als onderwijskundig een significante bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van hoger onderwijs en wetenschap in Almere;

De projectovereenkomst INTI is ondertekend en er wordt een start gemaakt met de oprichting van het instituut.

5. Almere moet ook in verkeerstechnisch opzicht geïntegreerd zijn in het stedelijk netwerk van de Noordvleugel. Dit vraagt om betere ontsluiting van de stad op de doorgaande infrastructuur. De capaciteit van de infrastructuur moet verbeterd worden en er is nieuwe infrastructuur nodig.

activiteiten

Infrastructurele knelpunten; met het project Oostkavels zal een belangrijk infrastructureel knelpunt in het centrum van Almere worden weggenomen. Mede in het kader van IFA worden plannen ontwikkeld om te komen tot een grootschalige aanpak van de huidige en de te verwachten verkeersknelpunten in en om Almere, waaraan ook de rijksoverheid een significante bijdrage gaat leveren.

Naar verwachting zal de projectovereenkomst Oostkavels de eerste helft van 2008 ondertekend worden

Budget (x 1.000)*	% Uitputting **	Financiële afwijkingen
10.438	14%	Naar verwachting zal in de loop van 2008 worden begonnen met het betalen van de projecten Public Health en Oostkavels. Betaling kan pas geschieden na ondertekening van de projectovereenkomsten.

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

B: Speerpunt Luchthaven

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Het ontwikkelen van Luchthaven Lelystad binnen de door het Rijk vastgestelde grenzen van de Planologische Kernbeslissing (PKB) luchtvaartterreinen Maastricht en Lelystad (deel 4, mei 2004) met een zo hoog mogelijk bijdrage aan de economische structuur (directe en indirecte arbeidsplaatsen, bruto regionaal product) en de interne en externe bereikbaarheid van Flevoland, binnen maatschappelijk aanvaardbare milieulasten en zorgvuldig ingepast in de omgeving (ruimtebeslag, effecten op natuur, etc.). In het in voorbereiding zijnde convenant tussen de Schiphol Group, gemeente Lelystad en provincie Flevoland wordt uitgegaan van een eerste fase van 1,5 tot 2 miljoen passagiers.

Voor de uitbreiding van de luchthaven binnen de PKB loopt een vergunningprocedure bij het ministerie van V&W. In de eerste helft van 2008 zou de vergunning afgerond kunnen zijn.

Onderdeel van de bijbehorende MER procedure is het onderzoeken van de mogelijkheid van routes waarbij het stedelijke gebied wordt gemeden. De provincie coördineert de inbreng van de regio in de procedure via onder andere bestuurlijk overleg met de minister van V&W en door het faciliteren van een zogenaamde commissie artikel 21 die advies geeft ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen. Volgens planning is er in 2007 met de Schiphol Group, Luchthaven Lelystad en de gemeente Lelystad een overeenkomst gesloten, die in 2008 verder zal worden uitgewerkt. Uitgangspunt is een ontwikkeling binnen de PKB met zo hoog mogelijke lusten en zo laag mogelijke lasten. Belangrijke onderwerpen zijn het organiseren van de inbreng van de omgeving en het beïnvloeden van de invulling van de luchthaven via een zogenaamde Commissie van Advies. In 2008 zal ook de ruimtelijke planvorming, noodzakelijk voor de uitbreiding van de luchthaven inzet van de provincie vragen. Ten slotte zal de provincie de lange termijn beleidsvorming van het rijk ten aanzien van Schiphol volgen en beïnvloeden ten einde een mogelijke overlooptfunctie van Lelystad te beperken tot binnen de grenzen van de PKB

Inhoudelijke stand van zaken

De uitbreidingsprocedure voor de luchthaven is vertraagd door een uitspraak van de Raad van State in oktober 2007. Tengevolge daarvan dient een nieuwe MER te worden opgestart. Naar verwachting zal de procedure medio 2009 afgerond kunnen worden en kan daarna de verlenging van de baan plaatsvinden. De luchthaven kan dan eind 2010 operationeel zijn.

met daarnaast ook ruimte voor autonome ontwikkelingen en meerdere functies (waaronder bijvoorbeeld onderhoud en training) ten gunste van de economische ontwikkeling van de regio (direct banen en luchthaven als gunstige vestigingsfactor).

activiteiten

Voor de uitbreiding van de luchthaven binnen de PKB loopt een aanwijzingsprocedure bij het ministerie van V&W. We verwachten dat de procedure eind 2007 afgerond zou kunnen zijn. Onderdeel van de bijbehorende MER procedure is het onderzoeken van de mogelijkheid van routes waarbij het stedelijk gebied wordt gemeden. Daarnaast wordt door convenantpartijen een ruimtelijke visie ontwikkeld ter voorbereiding van een integraal bestemmingsplan.

In 2008 wordt voortvarend gewerkt aan de uitvoering van het convenant 'ontwikkeling luchthaven Lelystad'. Daarnaast is in 2008 door de provincie een voorstel uitgewerkt voor een Commissie Regionaal Overleg. Tevens is een voorstel gemaakt voor een ruimtelijk-economische visie op Oostelijk en Zuidelijk Flevoland en omgeving.

Budget (x 1.000)*	% Uitputting **	Financiële afwijkingen
200	34%	<p>In 2008 is een ophoging van het budget noodzakelijk van €400.000 . Dit wordt (vanwege de financiële kaders van de speerpunten) separaat middels een begrotingswijziging aan u voorgelegd.</p> <p>De onderbouwing van het totale budget voor 2008 is als volgt: Verhoging van de post “inhuur speerpunten”: - € 65.000 communicatie medewerker - € 45.000 projectondersteuner - € 15.000 projectassistent - € 25.000 medewerker CROL - € 25.000 vrijmaken opdrachtgever Subtotaal: € 175.000</p> <p>Verhoging van de post “procesgeld en luchthaven”: - € 35.000 communicatie middelen - € 20.000 voorbereiding aanwijzing - € 30.000 gebiedsgerichte projecten - € 50.000 opzetten geluidmeetsysteem - € 90.000 inhuur deskundigheid - € 180.000 ruimtelijk economische visie - € 20.000 deelname OMALA Subtotaal: € 425.000</p> <p>Totaal 2008: 600.000</p>

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

B: Speerpunt Markermeer/IJmeer

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Het Markermeer en IJmeer liggen in het randstedelijk gebied waar ontwikkelingen - verschillend van aard en omvang- ruimte vragen, elkaar raken en beïnvloeden. In dit unieke gebied wil de provincie diverse nieuwe activiteiten mogelijk maken, waaronder nieuwe infrastructuur (zoals de IJmeerverbinding), de waterfrontontwikkeling van Lelystad en Almere, recreatieve activiteiten en windenergie. Dit is vastgelegd in de beschrijving van het Speerpunt Markermeer/IJmeer in het Omgevingsplan Flevoland 2006. In het Hoofdlijnenakkoord legt het college voor deze collegeperiode het accent op het versterken van de natuurkwaliteit en waterveiligheid en het mogelijk maken van buitendijks bouwen bij Almere en Lelystad. Deze onderwerpen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Zonder versterking van de natuurwaarden lijken buitendijkse ontwikkelingen vrijwel onmogelijk. Ook vanuit het rijk (Noordvleugel, Urgentieprogramma Randstad) wordt erkend dat het hier een integrale opgave van formaat betreft. Rijksbesluitvorming over Almere Pampus en OV Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad (OVSAAL) is (deels) afhankelijk van het traject in het Markermeer-IJmeer.

Naast natuurwaarden en buitendijks bouwen spelen nog meer ontwikkelingen. Zo verzorgt het IJsselmeergebied in droge tijden de zoetwatervoorziening voor het omliggende gebied van Noord-Holland tot Friesland. Samen met de zeespiegelstijging kan dit gevolgen hebben voor het toekomstige peilbeheer in het Markermeer en IJmeer.

In 2007 trok Flevoland samen met Noord-Holland het project Agenda voor de Toekomst Markermeer-IJmeer. Hierin is een ontwikkelingsperspectief voor de regio gemaakt. 2008 staat in het teken van het afronden van de visievorming en de aanzet voor de uitvoering. Het ontwikkelingsperspectief wordt aangeboden aan de minister van Verkeer en Waterstaat, zodat het rijk de besluitvorming over OV-SAAL, Almere Pampus, toekomst van Markermeer en IJmeer en het rijksbeleidskader voor het IJsselmeergebied in samenhang kan

Inhoudelijke stand van zaken

Donderdag 17 april 2008 wordt het Ontwikkelingsperspectief aangeboden aan de Staatssecretaris van V&W, mevrouw Tineke Huizinga.

Hiermee is een eerste aanzet gemaakt richting lange termijnvisie/uitvoeringsstrategie.

Het Ontwikkelingsperspectief beschrijft het ambitieniveau waarover de gezamenlijke partijen consensus over bereikt hebben. Dit perspectief behoeft echter nog nadere uitwerking en onderzoek. (zie toelichting bij acties).

laten plaatsvinden. Om tot uitvoering te kunnen overgaan zijn verdere uitwerkingen nodig

activiteiten

Om het belang van de verdere ontwikkeling van het gebied voor natuur, recreatie en leefbaarheid naast woningbouw en verbindingen in het gebied op de agenda te houden, participeert de provincie in rijksprojecten die als vervolg van het ontwikkelingsperspectief worden uitgevoerd.

De provincie neemt ook zelf op onderdelen een verdere uitwerking ter hand om daadwerkelijke uitvoering te kunnen bespoedigen. Hierbij valt te denken aan een maatschappelijke kosten-baten analyse, trajecten in verband met Europese natuurregeling, milieueffecten en relaties tussen grondstoffenwinning en natuurontwikkeling. Waar mogelijk worden verbanden gelegd met andere ontwikkelingen van publieke en private partijen.

Parallel aan deze activiteiten zal ingezet worden op vergroting van bekendheid en draagvlak bij politieke en andere maatschappelijk relevante partijen voor de (tijdige) uitvoering van het geschetste ontwikkelingsperspectief.

Voor verdere uitwerking van het ontwikkelingsperspectief wordt in de komende periode gewerkt aan het opstellen van plannen van aanpak voor het vervolg, zoals:

- Het opstellen van een onderzoeksagenda (samen met het Rijk);
- Variantenstudie met MKBA;
- Open planproces met publieke en private partijen.

Dit moet leiden tot een uitvoeringsprogramma wat als input dient in de samenhangende besluitvorming voor het Randstad Urgent Programma. Hierbij wordt samenhang gezocht met Schaalsprong Almere, OV-SAAL, e.a. Het Rijk heeft daarbij de initiërende rol.

Budget (x 1.000)*	% Uitputting **	Financiële afwijkingen
600	9%	<p>Het opstarten van een nieuwe fase met onderzoekskosten etc. is enigszins vertraagd door uitgestelde Rijksbesluitvorming (beleidskader IJsselmeergebied is nog niet afgerond).</p> <p>Naar verwachting zullen voor de zomer diverse verplichtingen worden aangegaan.</p> <p>Naar verwachting zal het gehele budget dit jaar worden besteed.</p> <p>Op 26 maart was circa € 90.000 van het budget uitgegeven/verplicht (= ca 15%)</p>

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

B: Speerpunt OostvaardersWold

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Het OostvaardersWold wordt een gebied met (inter)nationale allure. In het project OostvaardersWold wordt samengewerkt aan de ontwikkeling van een gebied, waar op een aansprekende en kwalitatief hoogwaardige manier grootschalige nieuwe natuur, recreatie, water en de samenhang met de mogelijke verstedelijking worden gecombineerd.

In het gebied wordt natuur, water en recreatie op een bijzondere manier verbonden met de verdere verstedelijking met Almere.

Het college stelt zich ten doel om in deze collegeperiode 600 hectare van de robuuste verbindingzone OostvaardersWold in uitvoering te nemen. Dit is naast de 200 hectare agrarisch natuurbeheer. Om zoveel mogelijk onzekerheden voor de belanghebbenden weg te nemen streeft het college ernaar om binnen twee jaar duidelijkheid te geven over de functie van de gronden in het zoekgebied.

Voor de plannen voor het realiseren van de aanleg van de 600 hectare robuuste verbinding en het ecoduct over de Gooiseweg zal een businesscase worden opgesteld.

Het college zal om de uitvoering van het OostvaardersWold te bespoedigen de aankoop van gronden voorfinancieren. Deze aankopen zullen gefaseerd plaatsvinden, onder de voorwaarde van een afnameplicht door LNV.

Voor de uitvoerbaarheid van deze ambitie geldt dat het Rijk haar bijdrage voor de ecoducten over de A6 en onder het spoor voor 2012 beschikbaar moet stellen.

activiteiten

In november 2006 is in het kader van het Omgevingsplan een besluit genomen over de locatie van de groen-blauwe zone. In vervolg daarop is in juli 2007 het plan van aanpak voor de planvormingsfase van het OostvaardersWold

Inhoudelijke stand van zaken

Stand van zaken procesgeld OostvaardersWold 2008

In 2007 is na het vaststellen van het Plan van Aanpak het project echt opgestart. Om de planning te kunnen halen is vanaf oktober 2007 sprake van een inhaalslag. Dit blijkt ook uit het tempo waarbinnen een aantal zaken zijn verplicht en het budget wordt benut.

vastgesteld in de stuurgroep OostvaardersWold.

In de planvormingsfase (in 2007 en 2008) wordt gewerkt aan drie samenhangende aspecten:

1. Organisatie van de samenwerking;
2. Vormgeven van de integrale gebiedsontwikkeling;
3. Financiering van de opgaven.

De planning voor de planvormingsfase komt in hoofdlijnen op het volgende neer:

- 6 maanden werken aan de inhoudelijke onderzoeken en analyse van de mogelijke inrichtingsvarianten voor het gebied;
- 6 maanden integratieslag tot een concept ontwerp structuurvisie en het maken van de bijbehorende PlanMer;
- 6 maanden bestuurlijke besluitvorming over de ontwerp-structuurvisie en de SOK (samenwerkingsovereenkomst inclusief financiële afspraken).

In 2008 wordt dus de planvorming voor de inrichting van het OostvaardersWold vrijwel geheel afgerond. Er worden een structuurvisie, een PlanMer, een samenwerkingsovereenkomst inclusief financiële afspraken opgesteld en de besluitvorming over deze producten zal plaatsvinden.

Na de afronding van de planvormingsfase in 2008, volgt de realisatiefase voor het OostvaardersWold.

Draagvlak en betrokkenheid is essentieel voor de realisatie van OostvaardersWold. Het project wordt open en transparant ingericht. Zo krijgen de boeren die blijven in het gebied de gelegenheid om mee te praten over de inrichting van het gebied.

Meetbare resultaten

Voor het project OostvaardersWold is het van belang te bezien hoe de voortgang is met betrekking tot de verwerving in relatie met de doelstelling van 600 hectares. Gerapporteerd zal worden over:

- de verworven hectares op verzoek van derden;
- de verworven hectares op verzoek van de projectorganisatie.

Verwacht wordt dat dit jaar rond de 1.200.000 euro aan procesgeld nodig zal zijn voor het project OostvaardersWold. Met het doorschuiven van het restbudget van 2007 (338.000 euro) en het beschikbare budget voor 2008 (€800.000) is € 1.138.000 in 2008 beschikbaar. Door scherp te onderhandelen bij de diverse advies- en onderzoeksoffertes lijkt het mogelijk om met de beschikbare middelen de activiteiten voor 2008 uit het plan van aanpak uit te voeren.

Inmiddels is in het eerste kwartaal van 2008 sprake van € 250.000,- aan verplichtingen, een uitputting van het budget van 2008 van **31 %**. Inmiddels zijn afspraken gemaakt over nog een aantal verplichtingen, waardoor begin april sprake zal zijn van een uitputting van het budget van 2008 van **45 %**. De komende maanden zal naar verwachting en conform de begroting uit het plan van aanpak een vergelijkbare inzet nodig zijn.

Stand van zaken inhuurbudget 2008

Het inhuurbudget beschikbaar voor OostvaardersWold is op dit moment € 300.000,-. Gebleken is dat het nodig is te komen tot meer dagen voor communicatie (2 dagen per week), en de ontwerper (0,5 dag per week) en door capaciteitsgebrek bij het waterschap is een aanvullende afspraak gemaakt voor een in te huren projectleider die voor 50 % door het waterschap en 50 % door de provincie wordt betaald. Daarmee is sprake van een overschrijding van het inhuurbudget met circa € 140.000,-. Indien dit betekent dat het totale inhuurbudget voor de speerpunten tekort schiet, zal dit bij de najaarsnota worden aangegeven.

Voortgang uitvoering plan van aanpak

Inmiddels is eind 2007 / begin 2008:

- een groot deel van de onderzoeken gereed;
- een samenvattende notitie gemaakt zodat een duidelijk beeld ontstaat over de beschikbare inhoudelijke informatie;
- de notitie reikwijdte en detailniveau voor de PlanMer vastgesteld door GS;
- het ontwerp van de inrichting van het OostvaardersWold gestart. Hierbij worden inwoners van Zuidelijke Flevoland actief betrokken.

Voor de zomervakantie van 2008 zal de PlanMer zijn opgesteld, en wordt vervolgens een structuurvisie en een begrenzenplan opgesteld. Daarnaast wordt een samenwerkingsovereenkomst inclusief financiële afspraken opgesteld. In de eerste helft van 2009 zal de besluitvorming over de voorgaande producten plaatsvinden.

Stand van zaken investeringen en resultaten voor monitoring

Inmiddels is een aantal investeringen gedaan rond de verwervingen in het gebied. Er is inmiddels circa 123 hectare verworven voor een bedrag van € 9,8 mln.

Gezien het te verwachten tempo bij de verwervingen moet rekening worden gehouden met een eventuele voorfinanciering door de provincie en de daarmee gepaard gaande kosten.

Dit is in het hoofdlijnenakkoord vastgelegd. Deze voorfinanciering zal met rentekosten gepaard gaan.

Budget (x 1.000)*	% Uitputting **	Financiële afwijkingen
800	13%	Begin april is er een uitputting van het budget van 2008 van 45 %. De komende maanden zal conform de begroting uit het plan van aanpak een vergelijkbare inzet nodig zijn. Zie ook 'Stand van zaken procesgeld OostvaardersWold 2008'.

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

B: p-MJP Algemeen

Het p-MJP geldt voor de periode 2007 – 2013. De beschikbare budgetten zijn gelijkmatig over de begrotingsjaren verdeeld (1/7, 1/7 .....1/7). Ervaring heeft echter geleerd, dat bij programma's als deze in het begin het accent meer ligt bij de voorbereiding en dat daarna het reële uitgavenpatroon per jaar steeds meer gaan toenemen. Dit verklaart voor een belangrijk deel de afwijkingen tussen de begrote budgetten en de uitgaven. Bij andere provincies doet zich overigens hetzelfde verschijnsel voor.

In het kader van het p-MJP mogen de provincies budgetten flexibel inzetten. Voorwaarde is, dat de doelen zoals die met het rijk zijn afgesproken doelen in 2013 gerealiseerd zijn. Van de mogelijkheid van een flexibele inzet wordt volop gebruik gemaakt. In het begin van de planperiode wordt vooral ingezet op Oostvaarderswold door onder meer geïntensiveerd aan te kopen.

Aandachtspunt is de projectontwikkeling. Op dit moment is er voor ongeveer € 20 miljoen exclusief aan projectideeën. Een projectidee omzetten naar projectuitvoering kost de nodige tijd en zal zowel van externe partijen, als van de provincie nog een forse inspanning vragen. Wij koersen er op, dat verder op in de planperiode de projectuitvoering steeds belangrijker wordt en daarmee een steeds groter beslag gaat doen op de beschikbare budgetten. Om dit proces te ondersteunen hebben we de programmasturing versterkt.

B: p-MJP 2.1 Natuur

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Flevoland zet in op een robuuste en samenhangende structuur van natuurgebieden, waarin de bijzondere Flevolandse waarden in relatie tot natte natuur, grootschalige natuur en belevingsnatuur kunnen worden behouden en versterkt.

- In 2008 is 542 ha EHS verworven en ingericht;
- In 2008 zijn op basis van leefgebiedplannen 5 verschillende maatregelen getroffen;
- In 2008 is 240 hectare natuur niet meer verdroogd;
- In 2008 vindt beheer plaats in een ganzenfoerageergebied van in totaal circa 1270 ha

Activiteiten/Wat wordt gedaan

- Er wordt grond aangekocht voor het realiseren van de robuuste verbinding OostvaardersWold;
- Er wordt akkerland ingericht als natuur;
- Er worden waterpartijen aangelegd zodat bedreigde dier- en plantensoorten beter kunnen overleven;
- Er wordt een natuurlijke overgang van nat naar droog gerealiseerd en een rietzoom ontwikkeld langs de Zwolse Vaart;
- Er wordt voor ganzen een aantrekkelijk foerageergebied ingesteld. Tegelijkertijd worden maatregelen genomen om buiten de foerageergebieden de landbouwschade te beperken;
- De nesten van weidevogels worden opgespoord en beschermd

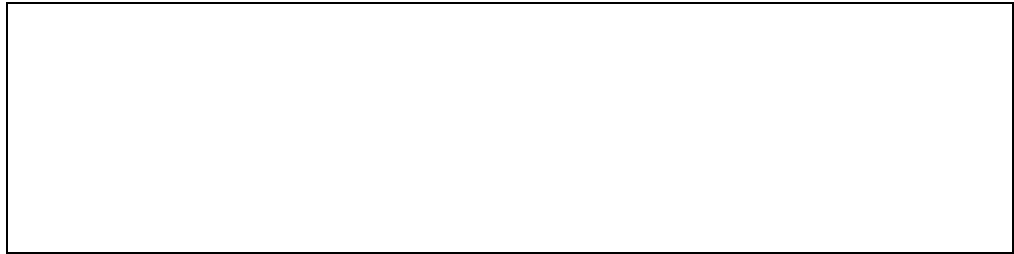
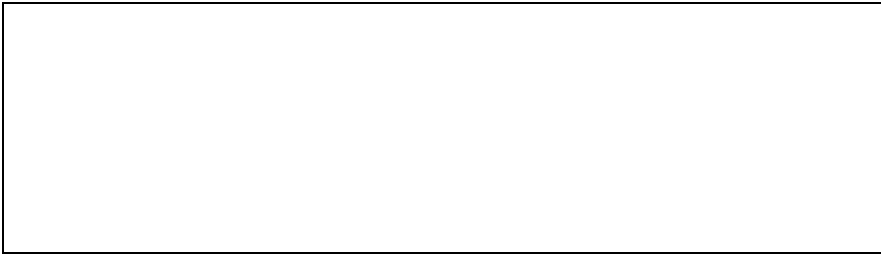
Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Natuur is – m.u.v. Oostvaarderswold - voor een investeringsbedrag van ca. € 4 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille.

- In 2007 is 34 ha verworven, nog geen gegevens voor 2008
- Vanuit Subsidieregeling natuurbeheer is in 2007 € 13.077,- besteed aan inrichtingsprojecten
- In het eerste kwartaal van 2008 zijn nog geen uitgaven gedaan ten behoeve van uitvoering Soortenbeleid (aanleg akkernatuur, waterpartijen). Indien alle projectvoorstellen uit het jaarprogramma 2008 (groen + kansrijk oranje) tot een aanvraag leiden, kan in 2008 in het kader van het soortenbeleid een bedrag van € 501.953,- worden beschikt.

Voor project Scholieren maken hun eigen natuur is de aanvraag ontvangen en in behandeling, voor de overige projecten is de feitelijke aanvraag in voorbereiding. Met uitvoering van deze projecten worden meerdere waterpartijen en nieuw leefgebied voor diverse dier- en plantensoorten gecreëerd.

- Er is 934 ha ganzenfourageergebied gerealiseerd, waarvoor een bedrag van € 1.000.720 is verplicht (6jaar)
- In 2007 zijn op 10.400 ha nesten van weidevogels opgespoord en beschermd. Hiervoor heeft Landschapsbeheer Flevoland € 10.000,- subsidie ontvangen (nog € 1000,- uit te betalen in 2008)

B: p-MJP

2.2 Recreatie en Toerisme

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

De concurrentiekracht van Flevoland als vakantiebestemming wordt versterkt door de ontwikkeling van goede en veilige routes, aantrekkelijk en veilig vaarwater, attractieve stranden en bossen, toegankelijke natuurgebieden, versterking van de belevingswaarde van Flevoland voor de recreant en ontwikkeling van nichemarkten op het gebied van archeologie en cultuurhistorie.

- Het oplossen van knelpunten in de landelijke wandel- en fietsroutes in Flevoland door het aanleggen en verbeteren en beheren van 45 km fiets- en wandelpad;
- Het verbeteren/aanleggen van 15 km aan regionale routes.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

- We gaan 40 km wandelpaden over boerenland aanleggen en onderhouden;
- We gaan het fietspad in het Hulkesteinse bos verbeteren;
- We gaan fietspaden aanleggen bij Lelystad en Harderwijk

Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Recreatie en Toerisme is voor een investeringsbedrag van ca. € 5 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille.

Er zijn momenteel 7 subsidievoorstellen in procedure gebracht. Met deze projecten worden beoogt in totaal 10,5 km aan nieuwe fietspaden te realiseren, 2,5 km aan bestaande fietspaden te verbeteren, 22,4 km aan nieuwe wandelroutes aan te leggen en 7,9 km aan bestaande wandelroutes te verbeteren. Deze projecten dragen bij aan de realisatie om knelpunten op te lossen van in landelijke wandel- en fietsroutes en de aanleg van regionale routes

GS heeft een financiële (Leader-) bijdrage toegekend aan de realisatie van een kleinschalig artistiek-toeristisch bedrijf van 180 m² in de oude dorpskern op Urk.

B: p-MJP

2.3 Landschap

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

In 2008 worden 2 projecten afgerond die als doelstelling hebben het behouden en herstellen van het culturele erfgoed van Flevoland en het vergroten van het bewustzijn onder bewoners en bezoekers voor de ontstaans- en inrichtingsgeschiedenis van de drie polders. Hierdoor wordt recreatie en toerisme gestimuleerd.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

We gaan het havenhoofd van Elburg recreatief aankleden, waardoor de beleving van het oude havenhoofd zal verbeteren (aankleding met op basaltgelijkende natuursteen en reconstructie houten platform zoals het was in 1900) .

Er is een exploitatie subsidie aan Landschapsbeheer Flevoland verstrekt voor het uitvoeren van het werkplan 2007. Dit is in overeenstemming met de in IPO-verband gemaakte afspraken over de financiering van een basisorganisatie voor landschapsbeheer per provincie.

Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Landschap is voor een investeringsbedrag van ca. € 5,5 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille.

GS heeft aan Stichting Flevo-Landschap een Europese EPD-bijdrage toegekend voor het realiseren van de fietsroute "Havenhoofden Elburg-Greppelveld". Dit project is medio 2008 gereed.

Voor 2007 is € 165.450,- als subsidie in de exploitatiekosten verstrekt (excl. Projecten)
Voor 2008 wordt ca. € 184.950,- aan subsidie exploitatiekosten verstrekt

B: p-MJP

2.4 Landbouw

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Flevoland zet in op de verdere ontwikkeling van een breed assortiment marktgevraagde land- en tuinbouwproducten en wil een vooraanstaande rol spelen bij de innovatie van productie en verwerking van agrarische producten. De landbouw in Flevoland is duurzaam, heeft perspectief en wordt maatschappelijk gewaardeerd.

- In 2008 wordt een project afgerond dat de concurrerende positie van de landbouw versterkt in samenhang met de ontwikkeling van recreatie, natuur- en landschapswaarden;
- In 2008 worden 2 projecten afgerond met als doel een toename van het bruto regionaal product vanuit de agrarische sector en het behoud en de ontwikkeling van een goede bodemstructuur en -vruchtbaarheid van de agrarische percelen.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

- De Dienst Landelijk Gebied doet onderzoek naar de haalbaarheid en financiering van kavelruil in relatie met waterberging en een verbetering van de bedrijfsstructuur in het Rivierduingebied (dit project kost alleen uren van DLG);
- We leveren een financiële bijdrage aan het organiseren van een biologische velddag en aan een groep agrarische ondernemers die een groot landbouwbedrijf wil opzetten.

Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Landbouw is voor een investeringsbedrag van ca. € 1,5 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille

GS heeft een financiële (Leader-) bijdrage toegekend aan het Centrum voor Biologische Landbouw, dat samen met een groep agrarische- en horecaondernemers de ontwikkeling van regionale productketens wil stimuleren en daarmee de bewustwording en verbondenheid met de streek wil vergroten.

Er zijn momenteel 4 beschikkingen afgegeven voor projecten en 1 project is nog in behandeling.

Deze projecten leveren een bijdrage aan het versterken van de concurrentiepositie van de landbouw in Flevoland

B: p-MJP 2.5 Water

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

De doelen van het waterbeleid zijn gericht op waterkwantiteit (het voorkomen van overlast door overschot of tekort aan water) en waterkwaliteit (gericht op een goede ecologische toestand voor alle wateren ongeacht de bestemming). Deze doelen wil Flevoland bereiken door duurzame en robuuste watersystemen te ontwikkelen en behouden met inbegrip van het grondwater. Er wordt gebruik gemaakt van kansen die de watersystemen bieden voor verschillende functies.

In 2008 worden natuurvriendelijk oevers ingericht die een bijdrage leveren aan het watersysteem, zodat deze in 2050 zodanig is ingericht dat heel Flevoland voldoet aan de norm voor bescherming tegen wateroverlast bij extreme neerslag.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

We richten 18,3 km natuurvriendelijke oevers in langs de tochten/vaarten (Noordertocht, Wisenttocht, Larservaart, Kadoelertocht, Kalenbergertocht, Zwijnstocht, Neushoortocht, Hertentocht, Lindetocht) van Flevoland;

Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Water is voor een investeringsbedrag van ca. € 2 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille

Het waterschap richt in 2008 de oevers van de tochten natuurvriendelijk in. Dit draagt bij aan de p-MJP doelstelling.
De provincie richt volgens planning in 2008 de oevers van de Lage Vaart tussen de Dronterweg-Swiferringweg in

B: p-MJP

2.6 Leefbaarheid

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Flevoland zet zich in voor een toename van de leefbaarheid op het platteland in 2015, met name voor ouderen en jongeren. Het doel is om het behoud en de ontwikkeling van de sociale en economische vitaliteit van de leefgemeenschappen in het landelijke gebied van Flevoland te stimuleren.

In 2008 wordt een voorstudie uitgevoerd die een bijdrage levert aan het realiseren van circa 10 MFC's in 2013.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

Het verbeteren van de dienstverlening aan inwoners van kleine kernen door ze te helpen bij de voorbereiding van projectaanvragen voor het realiseren van Multifunctionele Centra;

Inhoudelijke stand van zaken

Voor het p-MJP-thema Leefbaarheid is voor een investeringsbedrag van ca. € 2 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille

Initiëren en ontwikkelen van o.a. de volgende Leader-projecten. Dit moet in 2008 leiden tot het toekennen van een financiële (Leader-) bijdrage:

- realiseren van een wandelpad van 4 km rond het dorp Creil, met cultuurhistorische en natuurlijke elementen, door een groep bewoners uit Creil;
- realiseren van een Multi Functioneel Centrum in Tollebeek;

Realiseren van enkele projecten op het gebied van kleinschalige economische versterking.

In het jaarprogramma 2008 is opgenomen dat voor Zeewolde nog dit jaar de bouw zou starten. Omdat naar aanleiding van het MFC Polderwijk een bestuurscrisis is ontstaan in Zeewolde, is onzeker geworden op welke termijn besluitvorming wel te verwachten is. Met de gemeente wordt bestuurlijk overleg gepland om te stimuleren dat duidelijkheid wordt verschaft over de inzet van de middelen. Ook is in het jaarprogramma opgenomen dat een aanvraag wordt verwacht vanuit Noordoostpolder. Het project MFC Tollebeek wordt als kansrijk gezien, maar er wordt meer budget gevraagd dan in het pMJP is geprogrammeerd voor Noord.

In het pMJP is de prestatie beperkt tot 5 MFC's. De ophoging van de prestatie tot 10 MFC's in de programmabegroting 2008 is niet gerelateerd aan verhoging of herverdeling van het budget of aan gebieden. De tekst in de programmabegroting 2008 betekent een impliciete wijziging van het pMJP. Het is wenselijk de besluitvorming te expliciteren. De extra vijf centra worden waarschijnlijk alle in Noord gepland. Vanuit LEADER wordt rekening gehouden met 3 MFC's in Noord.

Inhoudelijke stand van zaken

B: p-MJP

2.7 Milieu

Doelstellingen/Wat willen we bereiken

Voor inwoners en bedrijven is een schone, veilige en aantrekkelijke leefomgeving belangrijk. De opgave is om de schone en innovatieve voorsprong die Flevoland heeft te behouden en spaarzaam met de milieuruimte om te gaan. Hierbij speelt het begrip 'ontkoppeling' een rol. Van ontkoppeling is sprake wanneer de economie harder groeit dan de milieudruk toeneemt. Absolute ontkoppeling wordt bereikt als de milieudruk bij economische groei zelfs in absolute zin afneemt. De provincie legt deze autonoom optredende ontkoppelingsoptredende vast als ambitieniveau, waarmee wordt uitgesproken dat een mindere mate van ontkoppeling niet wordt geaccepteerd. Bovenop de autonoom optredende ontwikkeling zijn voor de thema's vermessing, versterking (geluid), klimaat en ruimtegebruik aanvullende provinciale maatregelen nodig om aan wettelijke grenswaarden en gewenste kwaliteitsniveaus te voldoen.

In 2008 worden 2 pilots afgerond die een bijdrage leveren aan de doelstelling: het ontwikkelen van een visie duurzaam bodemgebruik en het opstellen van een bodeminformatiesysteem.

Activiteiten/Wat wordt gedaan

- Een pilotproject uitvoeren waarbij de waarden van de bodem en de ondergrond worden betrokken bij de ontwikkeling van een gebied;
- Het ontwikkelen van een bodemvisie waarin beschermingsdoelstellingen voor bodemthema's gerealiseerd worden.

p-MJP thema's

Budget
(x 1.000)*

%
Uitputting**

Voor het p-MJP-thema Milieu is voor een investeringsbedrag van ca. € 0,2 miljoen aan projectideeën in behandeling of in portefeuille

Pilotproject bodemwaarden in de landschapsstudie IJmeer/Markermeer is uitgevoerd en gerapporteerd (december 2007) aan VROM. Focus in deze pilot lag op aardkunde/geologie en archeologie.

Inhoudelijke afwijkingen

Financiële afwijkingen

		Budget (x 1.000)*	% Uitputting**	Inhoudelijke afwijkingen	Financiële afwijkingen
2	VERKEER VAN MENSEN, PRODUCTEN EN DIENSTEN			Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen	Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen
2.2	Wegen en vaarwegen	4.122	4%	De afdeling WVV is in 2008 actief	Naar aanleiding van het onderzoek ,dat in

				<p>betrokken bij de realisatie van de natuurvriendelijke oevers (zie PMIT investeringen vaarwegen), faunamanagement en kwaliteitsimpuls beplanting. T.a.v. de uitvoering van deze activiteiten is geen afwijking te melden.</p> <p>Voor het opheffen van de knelpunten landelijke vaarroutes staat een jaarlijks bedrag gereserveerd van circa €3,3 mln met als budgethouder het afdelingshoofd WVV. Momenteel vindt in overleg met de betreffende gebiedscoördinator onderzoek plaats wie wat gaat doen om het gereserveerde budget te benutten.</p>	overleg met de betreffende gebiedscoördinator wordt uitgevoerd, zal medio 2008 blijken of er sprake zal zijn van een onderuitputting in 2008
3	ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT			Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen	Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen
3.2	Toerisme en recreatie	8.914	0%		
3.3	Landbouw en visserij	1.731	0%		
4	FLEVOLANDSE SAMENLEVING			Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen	Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen
4.1	Zorg en sociale kwaliteit	1.112	0%		
4.3	Cultuur	495	0%		
5	DUURZAAMHEID, KLIMAAT, WATER, NATUUR			Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen	Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen
5.1	Algemeen waterbeleid	3.283	0%		De opgave van uitgaven in het kader van aanleg natuurvriendelijke oevers door het Waterschap vindt plaats aan het eind van het jaar.
5.4	(Fysieke) Omgevingskwaliteit	88	0%		De uitvoering van de doelstellingen op het gebied van duurzaam bodembeheer is vertraagd.
5.5	Afronding SGB-regeling	2.724	0%		Wanneer het overzicht van de nog lopende SGB-projecten is gemaakt zal een begrotingswijziging worden

					aangeleverd. Verplichtingen zoals € 400.000,- voor het project Burchttocht kunnen dan worden ingebracht.
5.6	Duurzame ontwikkeling	329	0%		Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen
5.7	Natuur- en landschapsbeleid	9.680	0%		Zie inhoudelijke toelichting onder p-MJP Algemeen

* betreft de beheerslasten (exclusief toegerekende apparaatskosten, kapitaallasten, reserves en voorzieningen)

** op basis van verrichte uitgaven en aangegane verplichtingen conform managementinformatie uit Coda per 12 maart 2008.

Project-nr:	Naam project WEGEN	PMIT 2008		MUTATIE		ACTUALISATIE VJN		TOELICHTING VOORJAARSNOTA 2008
		njo	investeringen	njo	investeringen	njo	investeringen	
ALMERE								
07123	VOGELWEG (Leeuwerikweg<->Paradijsvogelweg) onderhoud verharding fietspad	195				195		
	SPIEKWEG (km2.67<->Nulderpad) onderhoud verharding fietspad	75				75		
08308	HOGES RINGxHOLLANDESDREEF onderhoud verkeersregelinstantie	40				40		
	HOGES RINGxCONTRABASWEG onderhoud verkeersregelinstantie	20				20		
	HOGES RINGxGRASWEG onderhoud verkeersregelinstantie	20				20		
	HOGES RINGxKARPERWEG onderhoud verkeersregelinstantie	40				40		
	HOGES RINGXTUSSENRING onderhoud openbare verlichting	45				45		
	ALMERE (nader te bepalen deel SAW) aanleg verlichting		400				400	
08504	INTERNETZUIJ busstation P&R Almere 't Oor		80				80	
07107	SPIEKWEG (Gelderseweg<->Hoge vaart) onderhoud verharding rijbaan	-	-	205	350	205	350	Middels de najaarsnota 2007 is voorgesteld het werk door te schuiven naar 2008. Reden is dat de uitwerking langer heeft geduurd dan gepland ivm oa afstemming gemeente Zeewolde en afweging keuze mogelijkheden uitvoering. Uitvoering begin 2008.
	SPIEKWEGxHOGES VAART onderhoud kunstwerk							
	SPIEKWEGxBAARDMEESWEG reconstructie kruispunt							
SUBTOTAAL ALMERE		435	480	205	350	640	830	
LUCHTHAVEN LELYSTAD								
08123	LARSERWEG (opstelvakken VRI Eendenweg en Vogelweg) onderhoud verharding rijbaan	270				270		
SUBTOTAAL LUCHTHAVEN LELYSTAD		270	-	-	-	270	-	
MARKERMEER / IJMEER								
08123	MARKERWAARDDIJK (diverse wegvakken) onderhoud verharding rijbaan	65				65		
SUBTOTAAL MARKERMEER / IJMEER		65	-	-	-	65	-	
OOSTRAND VAN FLEVOLAND								
08118	DRONTERMEERDIJK (km2.5<->Elburgerweg) onderhoud verharding rijbaan	1.157	25			1.157	25	
08308	BIDDINGRINGWEGxHARINGWEG onderhoud openbare verlichting	20				20		
	NIJKERKWEgxSLINGERWEG onderhoud openbare verlichting	20				20		
	GOOISEWEGxLARSERWEG onderhoud openbare verlichting	30				30		
08312	BIDDINGRINGWEGxSWIFTERWEG onderhoud kunstwerk	30				30		
07106	OLDEBROEKERWEG vervangen beplanting ivm verkeersveiligheid	80				80		
SUBTOTAAL OOSTRAND VAN FLEVOLAND		1.337	25	-	-	1.337	25	
WEST-OOST AS								
98133	HANZEWEG (Biddingringweg<->Hoge Vaart) aanleg parallelweg		100		400		500	Middels de najaarsnota 2007 is e. 900.000 doorgeschoven naar 2008. Reden was dat het proces van uitvoering was vertraagd door een procedure bij de RvS. Op basis van de huidige inzichten start de aanleg van de eerste fase medio oktober 2008. Voorstel is daarom e. 500.000 door te schuiven naar 2009.
05101	HANZEWEG (Hoge Vaart<->Roggebotsluis) aanleg parallelweg		1.900		-800		1.100	De aanleg van de tweede fase (Hoge Vaart-Roggebotsluis) start augustus 2008 en is maart 2009 gereed. Voorgesteld wordt om van het krediet e. 1.100.000 beschikbaar te stellen in 2008 en e. 800.000 door te schuiven naar 2009. Het totaal benodigde krediet blijft ongewijzigd.
07101	N23 (Lelystad<->Dronter) aanleg autoweg		2.000				2.000	
04109	SWIFTERWEG (Lisdoddeweg<->Biddingringpad) onderhoud verharding fietspad	782				782		
07118	HOUTRIBWEGx66 Bijdrage aan ProRail voor aanleg rotonde(s)	30	-	30	100	60	100	Dit is een Design&Construct project waarbij de aannemer (Prorail) de planning heeft gewijzigd door de uitvoering te verschuiven van 2007 naar 2008.
SUBTOTAAL WEST-OOST AS		812	4.000	30	300-	842	3.700	
NOORDELIJK FLEVOLAND								
05202	DOMINEESWEG vervanging beplanting		50				50	
08117	KUINDERWEG (Muntweg<->provinciegrens) onderhoud verharding rijbaan en aanpassing bushaltes	1.425	225			1.425	225	
	ESPELERWEG (Espelerringweg<->Hannie Schaftweg) onderhoud verharding fietspad	465				465		
	KUINDERWEG (Schansweg<->Hopweg) onderhoud verharding fietspad	100				100		
08305	BANTERWEGxCREILERSVAART onderhoud kunstwerk	150				150		
SUBTOTAAL NOORDELIJK FLEVOLAND		2.140	275	-	-	2.140	275	
ALGEMEEN								
08313 -	Uitvoeren mechanische testen openbare verlichting en verkeersregelinstanties	5				5		
08314 -	Vervangen detectielussen diverse kruispunten	20				20		
08315 -	Conserveren diverse verkeersregelinstanties	10				10		
-	Duurzame markeringen	200				200		
-	Engineering inhuur overige projecten (incl. bijdrage formatieuitbreiding)		295				295	
-	Vervangen verlichting /LED's		50				50	
-	Maatregelen verkeerslichten		50				50	
-	Grenzeloze OV-informatie (ICT in OV)				168		168	Middels nota 653251 is dit werk toegevoegd aan het investeringsprogramma gedekt voor 50% uit de Quickwin-gelden en voor 50% uit een herverdeling tussen OV en Infra.
-	Pilot verkeersmanagement Oostrand				25		25	Middels nota 659168 wordt ingestemd met het bestemmen van de BDU speerpunt OPF gelden.
-	Verbeteren reisinformatie in Almere				100		100	Middels nota 659168 wordt ingestemd met het bestemmen van de BDU speerpunt OPF gelden.
SUBTOTAAL ALGEMEEN		235	395	-	293	235	688	
TOTAAL (BRUTO):		5.294	5.175	235	343	5.529	5.518	
TOTAAL BIJDAGEN DERDEN (DLG)								
	BDU (provinciaal deel infrastructuur)		735		102		837	Bijdrage BDU verhoogd met herverdeling OV versus Infra (nota 653251).
	BDU (N23)		1.000				1.000	
	BDU (specifieke projecten) stadsautowegen Almere		600		35-		565	Bijgesteld op basis van werkelijke raming SAW
	BDU (impuls vergroting verkeersveiligheid provinciaal wegennet)		250		9-		241	Bijgesteld op basis van werkelijke indexatie van het BDU-verdeelmodel.
	BDU (OV Toegankelijkheid) aanpassingen bushaltes		25				25	
	QuickWin Noordvleugel WaterlandsewegxKemphaanweg		400		400-		-	Project staat in 2009.
	QuickWin Noordvleugel MondriaanwegxVrijheidsdreef (2007)		100				100	
	QuickWin Noordvleugel internetzuij busstation P&R Almere 't Oor		40				40	
	QuickWin Noordvleugel verlichting SAW Almere (kapitaallasten)		400				400	
	QuickWin Noordvleugel Grenzeloze OV (ICT in OV)				84		84	
	BDU (speerpunt OPF) verkeersmanagement				25		25	Bijdrage BDU speerpunt OPF bestemd op basis van nota 659168.
	BDU (speerpunt OPF) reisinformatie Almere				50		50	Bijdrage BDU speerpunt OPF bestemd op basis van nota 659168.
	Bijdrage gemeente Almere aan reisinformatie Almere				25		25	
TOTAAL BIJDAGEN DERDEN (DLG)		-	3.550	-	158-	-	3.392	
TOTAAL (NETTO):		5.294	1.625	235	501	5.529	2.126	

Project-nr:	Naam project		PMIT 2008				MUTATIE		ACTUALISATIE VJN		TOELICHTING VOORJAARSNOTA 2008
	VAARWEGEN		njo	investeringen	njo	investeringen	njo	investeringen	njo	investeringen	
	WEST-OOST AS										
08116	LAGE VAART (Dronterweg-Swiferringweg) aanleg nvo			400		66				466	
07126	LAGE VAART (Wisentbos) aanleg nvo			40						40	
09103	LAGE VAART (Swiferringweg-Biddingweg) aanleg nvo			171		83				88	De projecten van 2008, 2009 en 2010 betreffen een aaneengesloten deel van de Lage Vaart tussen de Swiferringweg en het Wisentbos in Dronten. Uit efficiency overwegingen worden deze delen samengevoegd in één project met als uitvoeringsperiode najaar 2009/voorjaar 2010. Voorgesteld wordt een deel te laten staan ten behoeve van de voorbereiding en het restant door te schuiven naar 2009.
	SUBTOTAAL WEST-OOST AS		-	611	-	17	-	-	594		
	ALMERE										
09314	ZUIDERSLUIS revisie bediening waaierdeuren		-		70				70		Als onderdeel van groot onderhoud aan de Zuidersluis, gepland voor 2009, dienen de waaierdeuren gereviseerd te worden. Bij de voorbereidende inspectie blijkt dat de waaierdeuren (primaire waterkering) vast geroest zijn. Dit is een risico en moet daarom zo spoedig mogelijk hersteld worden. Voorstel is dit deel van het project in 2008 uit te voeren. NB: deze mutatie veroorzaakt geen extra overlast voor de burger.
	SUBTOTAAL ALMERE		-	-	70	-	-	70	-		
	NOORDELIJK FLEVOLAND										
08311	VOORSTERSLUIS revisie cilinders en vervangen hydr.install.brug		150						150		
	VOORSTERSLUIS brugklap vervangen		320						320		
	VOORSTERSLUIS revisie heugelwagen		40						40		
	VOORSTERSLUIS verv. hydr.schuifinstall. en elektr.install.noodkering		360						360		
	VOORSTERSLUIS vervangen steigers		200						200		
07301	VOLLENHOVERBRUG opwaarderen verkeersklasse aanbrug en betonreparatie		-		320				320		Door invloeden vanuit de bevolking en politiek van Vollenhove t.a.v. de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid wordt de opdracht uitgebreid en daardoor de benodigde voorbereidingsstijd langer waardoor dit project is doorgeschoven van 2007 naar 2008.
07308	FRIESE SLUIS vervangen brugklap		-		320				320		Zoals gemeld in de najaarsnota 2007 heeft de voorbereiding langer geduurd dan gepland door afwegingen op het gebied tussen wat wel en niet te doen in relatie tot het krediet. Daarom is het werk doorgeschoven van 2007 naar 2008.
	FRIESE SLUIS vernieuwen bewegingswerk brugklap		-		185				185		
	SUBTOTAAL NOORDELIJK FLEVOLAND		1.070	-	825	-	-	1.895	-		
	ALGEMEEN										
-	Baggeren (locatie nader te bepalen)		170						170		
-	Inzet structurele bezuinigingen tbv OPF			100						100	
08122	Aanlegsteigers naamgeving en informatievoorziening			45						45	
06321	Project afstandbediening vaarwegobjecten			pm						pm	
	SUBTOTAAL ALGEMEEN		170	145	-	-	-	170	145		
	TOTAAL (BRUTO):		1.240	756	895	17	-	2.135	739		
	Bijdragen DLG			200		33			233	Beschikking DLG van 21 juni 2007 kenmerk SGB.9571(maximum van 50% van de uitvoeringskosten)	
	Bijdragen ILG (PMJP)			50		50			0	ILG bijdrage is opgenomen als bijdrage in het PMJP-programma.	
	TOTAAL BIJDRAGEN DERDEN (DLG)		-	250	-	17	-	-	233		
	TOTAAL (NETTO):		1.240	506	895	-	-	2.135	506		

Bijlage

Speerpunten en capaciteitsvraagstukken, een tussenstand.

1. Uitgangspunten

Bij het vaststellen van het Omgevingsplan in november 2006 en vervolgens bij gelegenheid van het Hoofdlijnenakkoord april 2007, zijn afspraken gemaakt over de wijze van uitvoering van de in het OPF2 geformuleerde speerpunten. Vastgesteld is dat uitvoering mogelijk is maar niet als extra taak bovenop de reeds bestaande taken en activiteiten. Er zal een omslag moeten plaatsvinden van beleidsvoorbereiding naar uitvoeringsactiviteiten resp op uitvoering gerichte activiteiten. Daartoe moet de organisatie een veranderingstraject doorlopen. Er is voor gekozen dit veranderingstraject in de volle breedte van de organisatie te implementeren en de nieuwe manier van werken niet te concentreren binnen een centrale unit programma management. Deze unit is wel gevormd, als onderdeel van de Concernstaf met 4 programmamanagers en ondersteuning, maar dient alleen ter aansturing van de programma's en projecten. De voor de projecten benodigde inhoudelijke capaciteit blijft binnen de beleidsafdelingen om hiermee de verbinding tussen de grote projecten en afdelingen te waarborgen en optimale kansen te scheppen voor beleidsafdelingen om de vereiste omslag te kunnen maken. Daarbij is er ook voor gekozen twee van de OPF speerpunten binnen de afdelingen zelf te organiseren, vanuit de veronderstelling dat aansturing en projectondersteuning binnen die afdelingen (EZ en WVV) kan worden vrijgemaakt.

Voor alle beleidsafdelingen geldt dat meer geïntegreerd aan concernproducten moet worden gewerkt, zonder verlies van kwaliteit binnen de vakgebieden.

Geconstateerd is dat een deel van de 7 speerpunten kan starten, indien op korte termijn een deel van de bestaande capaciteit daarvoor wordt vrijgemaakt. Er zijn onderbouwde ramingen gemaakt van benodigde inzet, verdeeld naar een beperkt programmamanagement, personele inzet door beleidsafdelingen, benodigd procesgeld en naar benodigd inhuurbudget ten behoeve van het inhuren van expertise waarin de organisatie niet voorziet. Met de geraamde inzet van beleidsafdelingen (rond de 20 fte), de procesbudgetten en het inhuurbudget kunnen de speerpunten Oostvaarderswold, Luchthaven Lelystad, Toekomst IJmeer-Markermeer en IFA uitgevoerd worden. Ook voor Noordelijk Flevoland, dat bij de afspraken in het Hoofdlijnenakkoord niet de status van speerpunt kreeg, zijn met de speerpunten overeenkomstige afspraken gemaakt over procesbudget. Daarbij is het uitgangspunt dat bestuursopdrachten en plannen van aanpak per fase van ontwikkeling de documenten zijn op basis waarvan budgetten en capaciteiten geregeld worden. Voor budgetten geldt daarbij dat de jaargrens geen rol speelt in de projectmatige aanpak van projecten. Wel is afgesproken dat het inhuurbudget centraal wordt beheerd en dat de budgethouders de laatste 20 % van de besteding van het budget voorleggen aan Gedeputeerde Staten, beide gericht op een flexibel financieel beheer van de speerpunten gezamenlijk.

2. Situatie voorjaar 2008

Inmiddels zijn we ruim een jaar onderweg met de uitvoering van de speerpunten. Daarbij hebben zich de volgende ontwikkelingen voorgedaan:

- De inzet van de 20 fte voor de uitvoering van de speerpunten is grotendeels geëffectueerd. Er zijn beleidsmedewerkers bij de projecten gedetacheerd en voor het overige zijn er productieafspraken tussen programma managers en afdelingshoofden die zijn vastgelegd in de afdelingsplannen. Binnen die afspraken doen zich vooral knelpunten voor bij de middelenafdeling communicatie en financiën.
- Het project Luchthaven Lelystad is in een stroomversnelling gekomen als gevolg van externe ontwikkelingen. Naast extra benodigde middelen voor proces is de afdeling WVV niet meer in staat binnen de bestaande afspraak over ondersteuning binnen de afdeling het project te ondersteunen. Daarmee gaat het project over op een organisatiestructuur, vergelijkbaar met door CS aangestuurde projecten. Een aanvullend inhuurbudget is nodig voor oa ondersteuning op het gebied van communicatie en er is extra formatie nodig voor projectondersteuning. Ook wordt een toenemend beroep gedaan op inhoudelijke expertise van beleidsafdelingen.
- In de loop van 2007 is het project Schaalsprong Almere binnen Randstad Urgent in een stroomversnelling gekomen. Er is voor gekozen de provinciale inzet centraal te organiseren door binnen de concernstaf een programmamanager daarvoor beschikbaar te maken. Ook hier is sprake

van extra projectondersteuning en aanvullend inhuurbudget en wordt een groter beroep gedaan op inzet vanuit de beleidsafdelingen.

3. Gevolgen recente ontwikkelingen

Door deze ontwikkelingen komen de beleidsafdelingen verder onder druk te staan. Binnen het huidige takenpakket is de "rek" bij beleidsafdelingen er uit. Zonder een verdere heroriëntatie op taken lijkt het niet mogelijk de druk op de beleidsafdelingen verder te vergroten. Daardoor zullen de grote projecten een groeiend beroep moeten doen op externe inhuur, niet alleen meer om binnen de organisatie niet aanwezige expertise tijdelijk beschikbaar te krijgen (kwalitatieve inhuur), maar ook om redenen van capaciteitsgrenzen. Vanwege de vigerende nullijn is formatieuitbreiding bij de beleidsafdelingen immers niet aan de orde.

4. Conclusies

Er moet een korte termijn oplossing komen voor de capaciteitsrestrictie bij beleidsafdelingen die een probleem veroorzaakt bij de grote projecten. Dit kan door het inhuurbudget aan te passen. Voor de langere termijn is een analyse nodig om te bezien of de voorziene omslag van beleidsvoorbereiding naar op uitvoering gericht werken een nieuwe fase in kan en moet gaan.

5. Maatregelen 2008.

Voor het project Oostvaarderswold blijkt dat ten opzichte van de eerdere raming van inhuur extra capaciteit nodig is voor een ontwerper (0,1 fte) en zal meebetaald moeten worden voor tot nu toe door het waterschap geleverde projectleider (50 % van 1 fte). Ook is de kostenraming van € 100.000 per fte in een aantal specifieke gevallen niet toereikend. Totaal extra benodigd € 125.000. In het onderhavige voorstel is/wordt voorgesteld om dit bedrag te onttrekken aan de reserve "Omgevingsplan Flevoland" ..

Eerder heeft ons college besloten Provinciale Staten voor te stellen om t.i.v. deze reserve het budget voor het speerpunt Luchthaven met extra 400.000 euro te verhogen; bestaande uit 225.000 procesgeld en 175.000 inhuur. Dit voorstel is verwerkt in de 5^e begrotingswijziging 2008.

Met deze onttrekkingen is de reserve teruggelopen tot 67.000 euro.

Daarnaast is voor het project TMIJ op het gebied van natuur een extra formatieplaats nodig. Deze zal worden vervuld door tijdelijk extra capaciteit in te huren bij de afdeling ROV. Ook is een halve fte extra nodig voor expertise op het gebied van recreatie en toerisme. Deze capaciteit zal extern worden ingehuurd. De met deze inhuur samenhangende kosten worden geraamd op 150.000 euro.

Als gevolg van deze recente ontwikkelingen, de extra kosten en de daarmee gepaard gaande (voorgenomen) onttrekkingen, is de resterende omvang van de reserve omgevingsplan vooralsnog onvoldoende groot om deze lasten te dekken.

Daarom zullen u in de loop van 2008 voorstellen bereiken om de reserve te voeden met de hierboven aangegeven extra uitgaven ter grootte van 675.000, zodat via de reserve instrumenteel en flexibel in de tijd en verdeeld over de speerpunten inhoud gegeven kan worden aan de uitvoering van de speerpunten

